

1990

**Redakcja
i Administracja**
ul. Ossolińskich 18
Telefon redakcji
19,
w nocy 29-19.
Tel. adm. 32-19.
Adres dla tele-
gramów: Kurjer
Lwowski, Lwow.
Rekopiesów nie
zwraca się.
Redaktor naczelny
przyjmuje: od
1-2 w po południe.
P. K. O. Nr.
153.215.

Lwów, 24 lipca.

Uchwalenie przez Sejm w III-ciem czytaniu projektów ustaw o reformie Konstytucji i o pełnomocnictwach dla rządu jest początkiem końca batalji, stoczonej przez władzę wykonawczą z władzą prawodawczą, o rozgraniczenie ich kompetencji i zakresu działania.

Z walki tej, rząd p. prof. Bartla, jak to zresztą było łatwo do przewidzenia, wychodzi jako zupełny zwycięzca, uzyskawszy nawet przy ostatniem głosowaniu za pewne początkowe utrudnienia ze strony Sejmu zupełną satysfakcję, w formie przywrócenia skreślonego dnia poprzedniego ustępu do art. 11-tego w ustawie o zmianie Konstytucji. — Jeszcze kilka formalności w Senacie i ogłoszenie obu ustaw w „Dzienniku Ustaw” i rząd stanie się zupełnie panem sytuacji politycznej w Państwie, aż.. do dnia ukonstytuowania się nowego Sejmu.

To ostatnie postanowienie, przyjęte skwapliwie za zgodą obu stron, jest dowodem wielkiej zaiste mądrości życiowej i pp. posłów i Rządu. Stanowi ono niejako wyraz wzajemnego układu między Rządem a obecnym parlamentem naszym, układu dającego się ująć w takie mniej więcej zdanie: „Im dłużej naszego życia, tem dłużej twoich pełnomocnictw”. Krótko mówiąc, Sejm oddając Rządowi w ręce broń zabójczą na siebie, w formie odpowiedniej zmiany Konstytucji, równocześnie zapewnił sobie w inny sposób długowieczność. Układ został dokonany ponad głową społeczeństwa, które po wypadkach majowych spodziewało się nieco innego obrotu sprawy.

Z faktem dokonanym należy się jednak zgodzić. Społeczeństwo pogodziło się już niejako z myślą, iż ten Sejm na razie pozostanie na pewien okres czasu. Chodzi teraz o to, aby czas, w którym Rząd nie będzie zbyt długo Sejmem krępowany, wyzyskany został przez władzę wykonawczą w kierunku istotnej, a tylekroć zapowiadanej naprawy stosunków w Państwie.

Punkt ciężkości całego zagadnienia tej naprawy, leży obecnie przede wszystkim w dziedzinie gospodarczej.

Pierwszorzędne dla życia gospo-
darczego znaczenie posiadają kwe-
stje uzdrowienia produkcji, zmniej-
szenia bezrobocia, umiejętnego
zwiększenia konsumpcji wewnętrznej
i regulacji cen. Do załatwienia
tych spraw posiada Rząd p. prof.
Bartla warunki, jakich nie posiadał

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 lipca.

Od kilku dni Bank Polski skupuje wielkie ilości dolarów, przeciętnie 1 milion dolarów dziennie. — Wielka zwyżka złotego spowodowała przełom w nastrojach publiczności, która obecnie równie panicznie wyzbywa się dolarów, jak je w okresie gwałtownych skoków skupowała.

Konsekwentna zwyczajka złotego stawia sprawę stabilizacji naszej waluty jako zadanie pilne i ważne.

Wniosek o postawienie b. prem. Wład. Grabskiego w stan oskarżenia.

(Telefonem od nasre go korespondenta).

Warszawa, 23 lipca.

W dniach 20, 21 i 23 b. m., odbywały się posiedzenia nadzwyczajnej komisji sejmowej, wybranej dla szczegółowego zbadania sprawy **wydzierżawienia monopolu zapalczanego**. W posiedzeniu wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych, Najwyższej Izby Kontroli Państwa i Generalnej Prokuratury. W długim i wyczerpującym wywodzie, przedstawił referent **poseł Wyrzykowski** szczegóły umowy i okoliczności towarzyszące jej zawarciu.

Specjalną uwagę poświęcił referent **sprawie szacowania obiektów fabrycznych**, w którym to kierunku zachodzi rażąca sprzeczność między szacunkiem komisji wojewódzkich, na których opierają się bilanse poszczególnych przedsiębiorstw, a szacunkiem rzeczoznawców szwedzkich.

żaden dotychczasowy rząd w Polsce.

Poza sprawami gospodarczymi, do spłotu zagadnień najbardziej palących, należy dziś problem **reformy naszej administracji i ujednostajnienia przepisów prawnych** na wszystkich ziemiach Polski. Z przebiegu ostatniej dyskusji sejmowej wiemy, że Rząd p. Bartla ma te sprawy kładł wyraźny nacisk i w tym też kierunku uzyskał **jak najdalej idącą swobodę działania**.

Z pod kompetencji ustawodawczej Rządu wymknęła się natomiast sprawa reformy ordynacji wyborczej do Sejmu, wiążąca się jak najszybciej z fundamentami naszego ustroju państwowego. Sprawa ta została wyłączona zarówno z pełnomocnictw dla Rządu, jak i z tekstu

Bank Polski przystąpił obecnie do badań, na jakim poziomie ma nastąpić stabilizacja zgodnie z wymogami życia gospodarczego. W badaniach tych uwzględnione będą trzy czynniki, a mianowicie: poziom cen, poziom płac i potrzeby eksportu. Te czynniki zadecydują, czy Rząd będzie się starał utrzymać kurs 9 zł. za dolara, czy też pójdzie za zniżkową tendencją rynku walutowego i ustabilizuje złotego przy niższym parytecie dolarowym.

W dyskusji zabierali głos przedstawiciele władz biorących udział w posiedzeniu.

Na posiedzeniu 23 b. m. poseł Wyrzykowski przedstawił syntezę swego referatu i wnioski¹ zmierzające:

1) do postawienia b. prezesa Rady Ministrów i ministra skarbu p. Władysława Grabskiego w stan oskarżenia.

przed Trybunał Stamt za przekroczenie ustawy konstytucyjnej i za zawarcie szkodliwej dla Państwa umowy.

2) do pociągnięcia do odpowiedzialności ponoszących winę urzędników, którzy byli czynni przy zawieraniu umowy, oraz

3) poddania całej umowy ocenie
sił fachowych, celem dokonania e-
wentualnej rewizji.

Następne posiedzenie komisji zostało wyznaczone na dzień 30 b. m.

ustawy, reformującej Konstytucję i w ten sposób została ona wydana na niepewne fluktuacje sejmowego głosowania. Zachodzi obawa, że Sejm wogóle ordynacji wyborczej nie będzie wstanie zmieniać, a tem samem i jego następca będzie wier- ną kopją swego protoplasty.

Jeśli uprzytomnimy sobie to zagrożające w przyszłości Polsce niebezpieczeństwo, że Sejm przyszły może niebyć lepszy od obecnego, a nadomiar Rząd utraci wówczas swe obecnie szerokie ustawodawcze uprawnienia, tembardziej jasniej uwidatni się cała dziejowa odpowiedzialność dzisiejszych sterników naszej nawy państwowej, którzy powinni jak najszybciej i jak najszerzej swe obecne prawa w odpowiednim kierunku wyzyskać.

Hojna oflara Marszałka Piłsudskiego.

Warszawa, 23. 7. (AW). Marszałek Piłsudski przesłał na potrzeby Uniwersytetu wileńskiego kwotę 2.200 zł. przeznaczając ją na nagrody za prace naukowe.

PERSONALJA.

Warszawa, 23. 7. (AW.) Zastępca szefa gabinetu Ministerstwa spraw wojskowych, pułkownik korpusu sądowego **Kamiński**, przechodzi do dyspozycji szefa departamentu sądowego. Na jego miejsce przyjdzie major **Feliks Kamiński**.

NASTĘPCY DZIERŻYŃSKIEGO.

Moskwa, 23. 7. (AW). Jako następcę zmarłego Dzierżyńskiego wymieniają Unslichta, a na stanowisko szefa Rady najwyższej gospodarstwa ludowego proponują **Trockiego**. Narazie mierna potwierdzenia tych wiadomości.

Notowania giełdowe.

Dolar w wolnym obrocie dnia
23 lipca: w Warszawie 9.00; we
Lwowie 9.03; w Krakowie 9.02.

Urzędowe notowania giełdy warszawskiej: Dolar 9.01 — 9.02; N. Jonk 9.05 — 9.10; Londyn 44.33; Paryż 20.75; Praga 27.00; Włochy 29.60; Belgia 21.25; Szwajcaria 176.60; Holandia 366.75; Sztokholm 249.30.

Zurych urzędowy. Warszawa 56.75; N. Jork 5.16 i pięć ósmych; Londyn 25.12 i jedna czwarta; Paryż 11.72 i pół; Wiedeń 73.03 i trzy czwarte; Praga 15.30; Włochy 16.75; Belgia 11.90; Budapeszt 0.72.30; Sfora 3.72 i jedna czwarta; Holandia 207.70; Oslo 113 i trzy ósme; Kopenhaga 136.75; Sztokholm 138.35; Hiszpania 80.62; Berlin 122.96 i jedna czwarta; Belgrad 9.11.

Pogielda nowojorska. Warszawa
10.50; Londyn 4.86 i pięć szesna-
stych; Paryż 2.25; Wiedeń 14 i jed-
na ósma; Praga 2.96 i jedna czw.;
Włochy 3.24; Belgia 2.34; Buda-
peszt 0.14 i jedna ósma; Szwajca-
ria 19.36; Soffja 0.72; Holandia
46.20; Oslo 21.95; Kopenhaga 26.51;
Sztokholm 26.78; Hiszpania 15.65;
Bukareszt 0.46; Berlin 23.81; Bel-
grad 1.77.

DOLAR W WARSZAWIE

(Telefonem od naszego korespond.).
Warszawa, 23 lipca.

Pod wpływem wiadomości z Gdańska i Berlina zaznaczyła się na czarnej giełdzie dalsza zniżka dolara, którym obracano po kursie 8.98. Wobec tego, że Bank Polski płacił dziś za dolar 9.—, względnie 9.05, za dewizy nastąpiło nieznaczne wzmocnienie tendencji.

Opinia francuska i Polska.

Lwów, 24 lipca.

„Messenger Polonais” umieścił pod powyższym tytułem artykuł p. Aulard, znanego historyka i profesora w paryskim Collège de France w którym p. Aulard, nawiązując do przewrotu majowego, stwierdza, iż początkowo opinia francuska była zaniepokojona i zdezorientowana wypadkami majowymi obawiając się dla Polski wojny domowej, która byłaby ruiną zarówno dla Polski, jak i dla Europy.

Zasadniczo Francuzi, głęboko przywiązani do ustroju parlamentarnego, który chcieliby ulepszyć, modernizując go — obawiają się zamachów stanu, każdy gest dyktatury niepokoi Francję, nie tylko jako naruszający jej zasady, lecz mogący jednocześnie zachęcić we Francji do spisku faszystowskiego. Opinia francuska zdała sobie jednak wkrótce sprawę, iż Polska znajduje się w innych warunkach, ze względu na swą przeszłość niedawną, gdy była podzielona między trzy państwa zabórce — ustrój parlamentarny zatem, na wzór angielskiego czy francuskiego, nie mógł być w Polsce ugruntowany.

Z drugiej strony rząd prawicowy byłby niechybnie pociągnięty do reakcji, która by pozbawiła Rzeczpospolitą jej charakteru demokracji.

cznego, co byłoby śmiertelnym niebezpieczeństwem dla Polski, a równie dla Europy.

Czy był inny sposób, legalny, konstytucyjny, zapobieżenia temu niebezpieczeństwu?

„Marszałek Piłsudski — pisze p. Aulard — uważał, iż jest on jedynym człowiekiem, mogącym wyrażać Polskę i uważał za swój obowiązek patriotyczny uczynić ten krok, ażeby nawrócić swój kraj na drogę pokoju i demokracji”. Oto jak sobie wytłumaczono we Francji czyn Marszałka Piłsudskiego. Im bardziej zaś wyjaśniały się zamiary i stanowisko Marszałka, tem więcej rosła w opinii francuskiej sympatja dla jego osoby. „Wydało nam się — pisze autor artykułu — iż na twarzy jego widzimy odbłysek duszy obywatelskiej naszego gen. Foch, lub Washingtona. Świećność władzy nie zdaje się pociągać go i w głębi duszy najwyższą jego ambicją jest być pożytecznym swemu krajowi”. Jest w nim czystość duchowa, która zdobyła nasze serca”. „Marszałek Piłsudski jest człowiekiem postępu, który użył przemocy będąc tylko zmuszony i niechętnie — jeśli zdoła on zorganizować swój kraj, jako istotną pokojową demokrację — zabędzie sobie miejsce wśród bohaterów ludzkości”.

Sledztwo przeciw uwięzionym generałom.

Warszawa, 23. 7. (AW.) Sledztwo przeciw generałom Zagórskiemu i Żymirskiemu, nie zostało jeszcze ukończono. Prowadzący akcję śledczą, otrzymał polecenie udania się do polskiej misji zakupów wojskowych w Paryżu, celem zbadańa materiału dowodowego. Akt oskarżenia ma być bardzo obszerny. Akcja śledcza przeciw generałowi Jazwińskiemu, znajduje się w stadium ukończenia.

Wraz z nim pozostają w stanie oskarżenia, i przebywają w areszcie wojskowym: pułk. Makowski, major Omiecki, kpt. Tarkowski i por. Strzelecki. Są to oficerowie zakwalifikowani przez generała Jazwińskiego na studia. Wszystkim brak odpowiedniego przygotowania teoretycznego, potrzebnego w Instytucie Kartograficznym.

Krzywdzące Polskę orzeczenie komitetu finansowego Ligi Narodów.

Warszawa, 23. 7. (AW.) Komitet finansowy Ligi Narodów obradujący w Londynie, wydał orzeczenie w sprawie podziału dochodów celnych w. m. Gdańska. Na podstawie tego orzeczenia Polska ma udzielić w. m. Gdańskowi ekwiwalentu w walucie gdańskiej za różnicę spowodowaną

spadkiem złotego w dochodach celnych w. m. Gdańska.

Gdańskowi, komitet finansowy polecił zredukować wydatki na administrację i pensje urzędników w. m. Gdańska, z tem, że nie mogą one być wyższe od poborów urzędników Rzeszy Niemieckiej.

Wielkie zwycięstwo Francuzów w Syrii.

Londyn, 23. 7. (PAT.) Z Beyrutu donoszą, że Francuzi po ciężkich walkach odnieśli wielkie zwycięstwo nad Druzami, którzy pozosta-

wili 200 zabitych i 300 jeńców. — Zwycięstwo to umożliwia podjęcie z powrotem ruchu na linii kolejowej Bagdad - Damaszek.

Walka z parlamentem pod hasłem ratowania franka.

Paryż, 23. 7. (PAT.) „Matin” ogłasza dziś na naczelnem miejscu odezwę, wzywającą wszystkich Francuzów, zwolenników laïku, aby w każdej prowincji i w każdym mieście tworzyli ligi, których zadaniem byłoby przypominać parlamentowi je-

go obowiązki, a w razie potrzeby, narzucać mu je. Oświadczenie kończy się słowami: Dość polityki, Francuzi łączcie się, wybierajcie swoich i domagajcie się od nich aby działali.

FANTAZJE O INWIGILACJI PRASY.

Warszawa, 23. 7. (AW.) W jednym z pism lwowskich ukazała się wiadomość jakoby Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało do wszystkich starostw okólnik w sprawie inwigilacji prasy. Według

tej wiadomości, władze miały badać, jaką drogą przedostają się do prasy informacje dla rządu szkodliwe. Dowiadujemy się, że Ministerstwo spraw wewnętrznych podobnego okólnika zupełnie nie wydawało.

Wyjaśnienie w sprawie sekwestrowania depozytów.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 lipca.

Niektóre pisma doniosły, że Ministerstwo skarbu rozesało do urzędów podatkowych okólnik, w którym zaleca sekwestrowanie w instytucjach kredytowych pieniędzy tych osób, które zalegały z płaceniem podatków.

Wypadki takie zdarzyć się miały w P. K. O. Wobec tego wyjaśnia Ministerstwo, że na zasadzie art. 16-go instrukcji o przymusowym ściąganiu podatków i opłat skarbowych, władze skarbowe egzekucyjne mają prawo przeprowadzać zajęcia przedmiotów, do dłużnika należących, u osób trzecich, o ile prawa te nie są hipotecznie zabezpieczone.

Na obszarze b. zaboru austriackiego dozwolone jest to tylko w drodze sądowej.

Nie jest przeto wykluczone, że niektóre organy skarbowo - egzekucyjne przeprowadziły sekwestr także w instytucjach kredytowych na kontach osób, zalegających z opłatą podatków. Jednakże Ministerstwo specjalnego zarządzenia w tym względzie nie wydawało. Zauważyć należy, że wiadomość o przeprowadzeniu takiego sekwestru w P. K. O. jest nieprawdziwa, a nadto, że wkłady oszczędnościowe w P. K. O. i w gminnych Kasach oszczędności do wysokości zł. 2.500 wolne są od zajęcia.

Szybka likwidacja Ministerstwa Robót Publicznych zadecydowana.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 lipca.

Korespondent Wasz dowiadyuje się, że na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów, p. minister robót publicznych, prof. Broniewski, przedłożył projekt statutu tymczasowego Ministerstwa robót publicznych, który miał na celu niehamowanie toku urzędowania w okresie likwidacji Ministerstwa. Jednakże statut ten nie uzyskał zatwier-

dzenia Rady Ministrów, gdyż Rząd zmierza do szybkiej likwidacji tego resortu.

Wedle naszych informacji, Rząd zamierza departamenty: wodny i drogowy z M. R. P. wcielić do Ministerstwa komunikacji, departament budowlany zaś łącznie z Generalną dyrekcją odbudowy podporządkować Ministerstwu spraw wewnętrznych.

Z prasy ruskiej.

W sprawie afery szpiegowskiej. — Używanie godeł „zjednoczonych ziem ruskich” i komunikat starostwa w Skolem.

Lwów, 24 lipca.

„Dilo”, podając za prasą polską wiadomości w sprawie afery szpiegowskiej, dodaje: „Zobaczymy, ile w tych informacjach prawdy. Ale już bez względu na wyniki śledztwa całe polskie społeczeństwo wskutek takich wiadomości oświadczy jednogłośnie, że wszyscy Ukraińcy żyją z niemieckich marek, wszechpolscy politycy będą krzyczeli, że Ukraińcy są, jak już dowodzono, niemiecką intrygą, Kraków, który ma stać się siedzibą „Studium Ruthenium”, jest gniazdem ukraińskich szpiegów, a polscy dyplomaci będą mieli nowy argument przed światem, dlaczego ich polityka przeciw Ukrainom jest jedynie celową i sprawiedliwą.

„Dilo” zawsze wie, co będzie. Wymieniony dziennik powtarza po polsku następujący komunikat ogłoszony przez starostwo w Skolem:

„Do wszystkich Zwierzchności gminnych w powiecie. Zdarzają się wypadki, że ludność na pomnikach, krzyżach, a nawet na bramach i murach cerkiewnych umieszcza czy to napisy czy też oznaki np.: godło zjednoczonych „ziem ruskich” (herb Ukrainy w kształcie trójkąta) mający charakter demonstracyjny i antypaństwowy, względnie polityczno-agitacyjny. Również stwierdziliśmy, że towarzystwa ruskie jak czytelnie „Proświta”, „Postup” i inne organizacje i związki ruskie używają godeł zjednoczonych ziem ruskich wystawianych bądź w swych lokalach, bądź na zewnątrz swych budynków. — Ponieważ używanie napisów, godeł i oznak mających charakter demonstracyjny i antypaństwowy jest niedopuszczalne, prze-

to zakazuje umieszczania tego rodzaju napisów czy też oznak w miejscach publicznych. — W razie nie stosowania się do tego zakazu przewidziane są kary w drodze administracyjnej, ewentualnie też zawieszenie działalności lub rozwiązanie towarzystwa.

Podpisany starosta Kostrzewski.

NIWESOŁY BILANS STRAJKU GÓRNIKÓW W ANGLJI.

Londyn, 23. 7. (PAT.) W Izbie gmin zakomunikowano, że straty z powodu strajku węglowego wynoszą 30 milionów funtów szterlingów. Straty w eksporcie, w dochodach okrętowych i kolejowych 64 milionów funtów szterlingów, ubytek zarobków w górnictwie 25 milionów, w innych gałęziach przemysłu 10 milionów, ubytek z powodu zmniejszenia się konsumpcji wskutek zubożenia ludności robotniczej 20 milionów.

REPRESJE SADOWE PRZECIW SPISKOWCOM HISPANISKIM.

Paryż. (Tel. wł.)

Donoszą z Madrytu, że ze względu na to, iż żaden ze skazanych za udział w spisku przeciwpaństwowym dygnitarzy nie zapłacił należnej grzywny, władze sądowe obłożyły sekwestrem rezydencję hr. Romanones, b. ministra, dom generała Weylera, eks-premjera, majątek ziemski gen. Aguilera etc. Hr. Romanones udał się w tej kwestii do króla Alfonsa, bawiącego w Londynie.

Na sezon letni

wprowadza
„Kurjer Lwowski”
dwutygodniowy abonament
za nadesłaniem 2 zł. 50.

Pod znakiem czasu.

NA LETNISKACH.

Lwów, 24 lipca.

Ze wszystkich naszych letnisk dochodzą wieści o szalejącej w miejscowościach klimatycznych i kuracyjnych drożyznie. Jest to istotnie klęską dla wszystkich, którzy spieszą ratować swe zdrowie w uzdrowiskach lub wypocząć w górskim czy nadmorskim ustroniu.

Ale wyzysk taki może obrócić się także przeciw tym, którzy obdzierają bez skrępowań biednych letników ze skóry. Umieszczane często w pismach ogłoszenia pensjonatów i plaga natrętnych faktorów mieszkaniowych, ma jaką skarżę się kuracjusze w uzdrowiskach, świadczą, iż miejscowości te nie cierpią wcale tego roku na nadmiar gości. Poważną konkurencją dla znanych letnisk stają się dziś dwory, leśniczówki i inne domy prywatne po wsiach, zwłaszcza górskich, które przyjmują letników za znacznie niższą opłatą, niż pensjonaty.

Właściciele will, pensjonatów i restauracji w drogich uzdrowiskach powinni we własnym interesie uprzystępnić ceny w swych zakładach.

(m)

Samoloty w walce z szarańczą.

Berlin, (Tel. wł.)

Szarańcza w Rosji, w okęgach południowo-wschodnich w ciągu pierwszych dni zniszczyła przeszło 30.000 dziesięcin i posuwa się dalej w kierunku północno-wschodnim. Straty obliczają na miliony. Do zagrożonych okęgów wysłano eskadry samolotów, które mają przystąpić do tępienia szarańczy środkami chemicznymi.

Prace misji prof. Kemmerera.

Lwów, 24. lipca.

Prof. Adam Krzyżanowski, który z ramienia rządu współpracuje z misją prof. Kemmerera, oświadczył w wywiadzie dziennikarskim, że Szef misji prof. Kemmerer zajmuje się specjalnie zagadnieniem walutowym i działalnością Banku Polskiego. Interesuje się on żywo sprawą ustabilizowania złotego i zniżką stopy procentowej. Na razie prace misji ograniczają się do zbierania materiału informacyjnego: Prof. Kemmerer wyraził opinię, że nasza sytuacja walutowa doznała znacznej poprawy.

Drugi specjalista prof. Lutz studjuje sprawy podatkowe a p. Byrne zaznajamia się z gospodarką rachunkową minist. skarbu i jego organizacją.

P. Clark pracuje z rządem nad planem reorganizacji przedsiębiorstw państwowych i zajmuje się obecnie dochodowością monopolu solnego. Termin zakończenia prac prof. Kemmerera ustalony został na 15. września br.

W dalszym ciągu wywiadu oświadczył prof. Krzyżanowski, że nasze położenie finansowe jest w tej chwili nadspodziewanie pomyślne.

— OX OX —

Wielki pożar tartaku w Stryju.

(Od naszego korespondenta).

Stryj, 22 lipca 1926.

Onegdaj wybuchł pożar w tartaku Mandsehnów, mieszczącym się w Słobódce pod Stryjem. Pożar wybuchł w hali maszynowej wczesną godziną i tak szybko objął całą maszynę, że robotnicy nie mogli dostać się do syreny, aby zabrać na alarm. Rychło spaliła się hala maszynowa i szkoda wynika z tego jest bardzo znaczna, choć obiekt był zabezpieczony. Ale ważniejsze są okoliczności towarzyszące temu faktowi, który na światło dzienne wy dobył nową niedbalstwo miasta.

Oto pożar spostrzegł przypadkiem w mieście jeden z właścicieli tartaku ze swej składnicy drzewa opodal siedziby straży pożarnej. Pobiegnął on do naczelnika i prosił go o pomoc. Ten jednak nie był skłonny do udzielenia pomocy, ponie-

notowanie wiedeńskie wykazuje, iż w handlu terminowym oprocentowanie złotego wynosi 20 proc. rocznie podczas gdy oprocentowanie lira i franka wynosi 40 proc. Świadczy to, że giełda wiedeńska bardzo pomyślnie ocenia naszą sytuację walutową.

Ustabilizowanie się złotego jest głównie wynikiem wzrostu zapasu walut i dewiz w ciągu czerwca o 8 i pół miliona dolarów, oraz dobrych widoków na nowe zbiory. Najważniejszą jednak rzeczą jest ustabilizowanie się cen na rynku wewnętrznym, w najbliższej przyszłości niema obawy o spadek złotego.

Przeprowadzenie trwałej sanacji finansowej, musi być uwarunkowane: zwiłkaniem obrotu pieniężnego i zniżką stopy procentowej, konieczny jest przeto przyływ kapitałów zagranicznych.

Stała sanacja walutowa wymaga przeprowadzenia operacji kredytowych przez państwo dla zapewnienia sobie znaczącego zapasu walut i dewiz przez zaciąganie pożyczki zagranicznej lub też przez sprzedaż pewnych obiektów majątkowych.

waż nie słyszał sygnału. Dopiero na usilne prośby i błagania poszkodowanego, zdecydował się zaprząć parę koni i wysłać na miejsce wypadku. Więcej koni nie miał do dyspozycji, były bowiem „gdzieś” zajęte. Wobec tego musiał właściciel zwrócić się telefonicznie do naczelnika stacji P. K. P. o pomoc, którą natychmiast wysłano.

Czy nie jest objawem karygodnej lekkomyślności i niedbalstwa, że miasto, które przeszło historyczny pożar, nie nauczone doświadczeniem nie ma w pogotowiu, w każdej chwili całego trenu pożarowego?

KATASTROFALNE ZDERZENIE.

Lucerna, 23. 7. (PAT.) Wskutek zderzenia się samochodu z pociągiem nastąpił wybuch. Dwie osoby zabite, cztery ranne.

Międzynarodowy kongres prawa autorskiego w Warszawie.

Warszawa, (Tel. wł.)

W końcu września r. b. odbędzie się w Warszawie Międzynarodowy Kongres Prawa Autorskiego, organizowany corocznie przez „Association Littéraire et Artistique Internationale”, — stowarzyszenie, założone w 1878 r. przez Wiktora Huga w celach ustalenia i obrony praw autorskich. Stowarzyszenie to, z siedzibą w Paryżu, w licznych swoich Kongresach wywarło znaczny wpływ na zawarcie i treść Konwencji Berneńskiej. Na zaproszenie Rządu polskiego na ostatnim Kongresie „Association” w Paryżu w roku ubiegłym — Kongres z roku 1926 ma się odbyć w Polsce. Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Oświaty zwróciły się do Kasy im. Mianowskiego z prośbą o zajęcie się organizacją Kongresu. Został powołany Komitet Organizacyjny i Wykonawczy z pośród sfer literackich, artystycznych i prawnych. Na czele Komitetu stoi b. minister Sztuki i Kultury — p. Zenon Przesmycki.

Z pośród tematów, które będą poruszone na Kongresie, rozpatrzone będzie nowa ustawa polska o prawie autorskim oraz, na tle tej ustawy — szereg zagadnień oznaczonych ogólnym i międzynarodowym.

Wszelkich Informacji o Kongresie udziela Sekretariat Generalny Komitetu Organizacyjnego — lokal Kasy im. Mianowskiego w Pałacu Staszica w Warszawie.

RUN NA BANKI W PARYŻU.

Paryż, (Tel. wł.)

Ceny artykułów żywnościowych i buraków podskoczyły bardzo znacznie. Ludność wycofuje z banków złożone tam wkładki, i zakupuje za nie bony obrony narodowej. Turyści angielscy za dolary i funty wobec spadku kursu franka francuskiego wykupują towary w magazynach paryskich.

KRACH WALUTOWY W BELGII.

Bruksela, (Tel. wł.)

Wskutek krachu walutowego czterech poważnych agentów giełdowych w Brukseli, zrujnowanych spadkiem franka, odebrało sobie życie.

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 25. 7. 26.

ROMAN DRABAN.

2

GRZMOT.

(Ciąg dalszy).

— Lubie małe pacholeta — rozmyślał — bo się z ufnością do mnie garną i nie spoglądają mi w oczy tem mocnym, przeszywającym spojrzeniem, które przenika do kości. Ej, te oczy ludzkie! — raz w podziwiewie rozwarła, głębokie, rozmarzone — to znów zastygłe w boleści, święte — cace polyskiem miękkiej upajającej pieśzczoły, lub pod ciężką powieką gasnące w rozpacz! — kocham je...

Wprawdzie nieomylny instynkt i w zmierzchu zapomnienia czuwające doświadczenie często przekornie dręczyło niewolnika: — Hej, stary oportunisto, z duszą obiecywającą i rozsądkiem niepomni, zapomniawsz jak ci ongiś razy skórę siekły? Nie pamiętasz już tych kopnięć, które ci wymierzyła mściwa stopa człowieka, chociaż nań z zalem spoglądałeś pełnemi łez oczyma? Nie ufaj ty żreniom ludzkim! Drzemnie w nich potężna, ohełpna myśl, je-

dnak serca tam nie znajdziesz.

Wszelako pies wierzył, że człowiek jest dobry.

A lańcuch?...

Prawda, bywało bardzo, bardzo przykro, lecz on się nie buntował.

A miewał noce w życiu straszne! Pomyślcie jeno: — Świat nakryte ciemnota nieprzenikniona, głęboka, przerażająca! Każdy, komu biłe serce, czuje niepokój, który nawiewa w duszę z czarnej otchłani. Ptak kryje się strwożony pod listkiem drzewa, lichi robaczek szuka pewnej ostoły w kielichu polnego kwiecia, człowiek kutem brami, chroni swój sen przed zagadką nocy, tylko pies, żelazną smyczą, związany, wyszczerza w mrocz bezsenne ślepi do świtania. Czy głucha cisza zalega wszcz światu, czy leci burza, dzierzgama z błyskawic, hucząca gromami w jesiennej słońce, co to zawodzi w polu na pustych ścieriskach, lub chłapie po wiejskich sadzawkach, pies zawsze chłonie wszystkie smutki, grozę — bezbronny, posłuszny chyba tym natchnieniom, które z głębi istoty jego wskazują pewne ścieżki i ostrzegają przed zgubą.

W dzień skracal sobie długie chwile szczekaniem, lub wyjąc, z wichrem chodził w zawody, zresztą leżał bezmyślnie i nikt się mu nie dziwił.

Czasem spadały z szyi żelazne okucia. Jakżeż hulał wówczas swobodnie! Gonił w kółko za własnym ogonem, nurzał się w chłodnej gęstwie traw, to znów, wrodzonej zaciekłości ochleznąć nie umiając, wszystkim wyprawiał niemile psoty; po grzędach ścigał wrzaskliwe kury, naigrawał się niemilosierdzie z gderliwych indyków, z upodobaniem szarpał za ogony głupiatkie cielecia, lub szczypał w tydki leniwe jałówki.

Jedynie wobec koni... Owszem, owszem — nie patrzył na nie z gniewem i zaciekłością, były nawet chwile spoufaleń, lecz w tym przyjacielskim stosunku utrzymywał zawsze należyty dystans.

— Dziwne stworzenie — kombinował — miłe, kształtne i z temperamentem, jeno te kopyta nie wydają mi się szczęśliwymi pomysłem twórcy.

Ile razy na podwórzu spotkał dworskiego siwosza, niby obojętnie

zachodząc z przodu, z godnością uśladal na ogonie i w ten sposób zaczynał pogawędkę:

— Dzień dobry!

— Jak się miewasz, malcze? — chrząknął kształtny olbrzym.

— Dziękuję, czuję się rzeźko — mamrotał Grzmot.

— Tylko po nocach hałasujesz i niepokoisz niepotrzebnie tych, którzy pragną ciszy i spoczynku.

— Ha, nerwowość, przyjacielu! Nadto cierpię na wrodzoną czkawkę, która wyszczekać muszę — objaśniał dalej pies.

— Nerwowość?... Więcej ruchu za dnia, a w nocy miałbyś sen spokojny, bez halucynacji.

— Do ruchu ochoty mi nie brak; możemy nawet urządzić małe wyścigi.

— Z przyjemnością, lecz musisz mię polaskotać w tylne pęciny. Taką to już właściwość naszego usposobienia, że do wszystkiego musimy mieć wydatną podniechęć — kłamał siwosz obleśnie, w zamaskowanych piruetach, obracając się do psa tyłem.

— OX —

Demonstracje bezrobotnych w Wiedniu.

Wiedeń. (Tel. wł.)

Onegdaj odbyło się w Wiedniu w hali ludowej i przed ratuszem zgromadzenie bezrobotnych, inwalidów i emigrantów, zwołane przez szereg organizacji. Zgromadzenie zakończyło się demonstracjami ulicznymi, bójką z policjantami i aresztowaniem 23 osób. Obrady miały charakter burzliwy. Mówcy, należący do partii komunistycznej, występowali przeciw rządowi. W rezolucjach żądano podwyżki zasiłków dla bezrobotnych, oraz ich kapitalizacji, aby umożliwić bezrobotnym emigrację do Rosji.

W pochodzie wyruszone na miasto. W pewnym momencie tłum przerwał kordon policji i obalił wiełu

policjantów na ziemię. Ciskano kamieniami i rzucono się z kijami na policję. Posterunkowi wyciągnęli szable. W bójce zraniono lekko 2 bezrobotnych. Wreszcie po licznych aresztowaniach, rozprószone zgromadzenie.

Pewna grupa demonstrantów udała się do fabryki Warchałowskiego i namówiła tamtejszych robotników, by wzięli udział w demonstracji. — Przyszło znowu do walki z policją, w której padło 7 osób. Pięciu policjantów lekko zraniono.

Liczba bezrobotnych, pobierających zasiłki dosięgała w Austrii w połowie lipca 138.171, z tego na sam Wiedeń (miasto) przypada 76.603.

Skandaliczna afery kryminalna w Niemczech.

Znany przemysłowiec magdeburski pod zarzutem morderstwa.

Berlin. (Tel. wł.)

Już przed kilku dniami opinia niemiecka wstrząśnięta została jednocześnie podaniem wiadomości o wykryciu przed rokiem, dnia 10 lipca 1925 r., dokonanej zbrodni w Magdeburgu i o aresztowaniu obecnie pod zarzutem winy za dokonanie tej zbrodni znanego w całym Niemczech arcybogatego wielkiego przemysłowca Rudolfa Haasa.

Ofiarą morderstwa przed rokiem padł buchalter firmy Haas, 35-letni Hermann Helling. Zwłoki jego znalezione w pierwszych dniach lipca zakopane w piwnicy domu osobnika o nazwisku Schröder. Jest to były oficer Reichswehry i zaciekle agitator nacjonalistyczny, należący do sławetnych „Hakenkreuzlerów”.

Helling zamordowany został po złożeniu władzom wiadomości, że natrafił na dowody wielkich nadużyć, popełnionych przez Rudolfa Haasa i jego firmę, na szkodę

skarbu państwa.

Schröder początkowo przyznał się do winy zamordowania Hellinga i dołączył wyznanie, że popełnił morderstwo z polecenia i za pieniądze Haasa, przy czym Haas był obecny w chwili dokonywania morderstwa w samochodzie, kierowanym przez szofera Grossego. — Zaraz potem jednak Schröder wycofał wszystkie swe wyznania, oświadczając, że zwłoki zamordowanego Hellinga tylko „dostarczono” do jego domu, przy czym o samej zbrodni i o jej sprawcach on nie nigdy nie wiedział, ani nie wie.

Prasa niemiecka przepełniona jest echemi skandalu, zaś w sensacyjnym śledztwie, przy sposobności zametu dochodzi do tego, że jak „Berliner Tageblatt” twierdzi — niektórzy oskarżenia i aresztowania otrzymują sposobność porozumiewania się „w cztery oczy” z głównymi świadkami.

Zamordowanie szofera przez ucznia gimnazjalnego.

Warszawa. (Tel. wł.)

Onegdaj policja powiatowa została zawiadomiona, iż na szosie między Milanówkiem a Grodziskiem leży w samochodzie przy kierownicy zabity szofer.

Wysłany na miejsce patrol stwierdził, iż wiadomość jest prawdziwa. Na szosie stała taksówka nr. 622 z huczącym jeszcze motorem, zaś przy kierownicy leżały zwłoki szofera Stanisława Kozłowskiego.

Podczas gdy policja zajęta była śledztwem, zgłosił się w policję w Milanówku 17-letni młodzieniec Markowski, który oświadczył, że szkolny jego kolega, uczeń VI klasy tamtejszego gimnazjum, Jerzy

Wroński, w czasie wizyty złożonej mu przed godziną zostawił pod łóżkiem rewolwer i sztylet i uciekł.

W tymże samym czasie na posterunku w Grodzisku zjawił się tenże sam Jerzy Wroński i zameldował, że jadąc na rowerze szosą, widział w samochodzie zabitego szofera.

Poddano Wrońskiego szczegółowemu badaniu, w trakcie którego 19-letni młodzieniec cynicznie przyznał się do zastrzelenia szofera i oświadczył, że uczynił to, gdyż

zabrakło mu pieniędzy na dalszą podróż.

Morderca jest synem kłótnika z Poznania.

NIEUZASADNIONE ROSZCZENIA ODSZKODOWAWCZE.

Gdańsk, 23. 7. (PAT.) Prasa tużejsza, ogłaszając wyrok Trybunału rejonowego niemiecko - polskokolejowej pod Starogardem, donosi na podstawie informacji ze źródeł niemieckich, że ministerstwo komunikacji Rzeszy udzieli poparcia ofiarom katastrofy w ich akcji, zmierzającej do uzyskania odszkodowania u Rządu polskiego.

MAJATEK PRYWATNY MIKOŁAJA II. NIE BEDZIE WYDANY SOŚWIETOM.

Berlin. (Tel. wł.)

Rząd sowiecki zwrócił się w tym czasie do Londynu i Waszyngtonu z żądaniem wydania mu prywatnych wkładów bankowych Mikołaja II-go i całej rodziny carskiej. Po wielomiesięcznych pertraktacjach zarówno Stany Zjednoczone jak i Anglia dały bolszewikom odmowną odpowiedź.

Przerażające rozmiary wykrytej afery szpiegowskiej.

Warszawa, 23. 7. (AW). Śledztwo w sprawie afery szpiegowskiej na terenie Krakowa, Przemyśla, Lwowa i Warszawy, wykazało, że w posiadaniu szpiegów znajdowały się

plany mobilizacyjne wszystkich okręgów korpusnych.

Przy rewizjach znaleziono masę ważnych dokumentów, aparaty fotograficzne nowego typu, używane przez armię niemiecką, broń, amu-

nicje, oraz materiały wybuchowe. Działalność szpiegowska koncentrowała się w ukraińskiej narodowo-demokratycznej organizacji, która za dostarczanie materiałów o armii polskiej była hojnie wynagradzana przez Berlin. Faktem jest, iż organizacja ta, niedawno całkiem biedna, wydała na wybory 30.000 zł. Suma ta pochodziła ze źródeł niemieckich. Aresztowani członkowie UNDO nie przeczą temu.

Pobór nadzwyczajnego dodatku do podatków.

Lwów, 24 lipca.

W wykonaniu ustaw: z 1 lipca br. o uzupełnieniu prowizorium budżetowego na czas od 1 maja do 30 czerwca b. r., oraz ustawy o prowizorium budżetowym na czas od 1 lipca do 30-go września br. opublikowano w Nrze 67 Dz. Ustaw z dnia 13 lipca br. rozporządzenie ministra skarbu o pborze nadzwyczajnego dodatku do podatków.

Dodatek ten dotyczący będzie w wysokości 10% od podatków: bezpośrednich z wyjątkiem podatku dochodowego, pośrednich, opłat stempowych uiszczanych w gotówce z wyjątkiem podatku emisyjnego, spadkowego i od darowizn.

Dodatku tego jednak nie będzie musiał uiszczać płatnik podatku majątkowego, podatku od lokali i placów niezabudowanych, daniny lasowej i opłat celnych, jak również nie znajdzie on zastosowania do podatków samorządowych.

Wymienione wyżej dodatki będą pobierane od 16 bm. do 30 grudnia b. r. o ile w tym czasie przypadają terminy płatności zasadniczych podatków obciążonych owym dodatkiem.

Natomiast od dnia 1 września br. do 30 grudnia br. będzie pobierany specjalny dodatek od wszystkich zaległości wspomnianych podatków, wypłacanych względnie nawet przymusowo ściąganych w tym okresie, bez względu na to czy zaległości te powstały z winy płatnika czy też zostały odroczone lub rozłożone na raty.

KAPITAN ZABÓJCA SZOFERA NA WOLNOŚCI.

Wilno, 23. 7. (AW.) Uwięziony za zabójstwo szofera w Nowojelni kapitan Zagajski, został wypuszczony z więzienia i odpowiadać będzie w dalszym toku śledztwa z wolnej stopy. W czasie śledztwa, sprawa przybrała obrót nieco inny, niż się spodziewano.

Nietakt turystów angielskich.

Paryż. (Tel. wł.)

Czterech Anglików w pociągu kurjerskim Paryż—Cherbourg zabawiało się tapetowaniem przedziału wagonowego tysiącfrankowymi banknotami. Pragnęli oni w ten sposób zadokumentować swoje bogactwo oraz pogardę dla niskiej waluty francuskiej. Energiczna interwencja żandarmerji kolejowej uchroniła ekscentrycznych nuworiszów przed „dobitnymi” argumentami oburzonej publiczności, usiłującej namacać nie przekonane ich o niewłaściwości tak niesmacznego postępowania.

FURMANKA Z CZTEREMA PASAŻERAMI ZMIAŁDŻONA PRZEZ POCIĄG.

Warszawa, 23. 7. (AW.) Wczoraj wydarzył się pod Łęczycą tragiczny wypadek. Zderzający z Łodzi do Kutna pociąg osobowy, wpadł na przejeżdżającą przez tor furmankę, w której znajdowało się czterech ludzi. Wóz został formalnie zmiażdżony, wraz z czterema ludźmi.

ANGLJA MUSI PŁACIĆ DŁUGI ZA SWYCH SPRZYMIERZENCÓW.

Londyn, 23. 7. (PAT.) Amerykański minister skarbu przesłał sekretarzowi skarbu w Londynie pismo, w którym stwierdza, że dług angielski wobec Stanów Zjednoczonych prawdopodobnie nie istniałby, gdyby Stany Zjednoczone w swym czasie nie żądały, aby Anglia zagwarantowała kredyty udzielane przez Stany Zjednoczone innym sojusznikom.

KATASTROFA AUTOBUSOWA. N. Jork, 23. 7. (PAT.) Wskutek wypadku, jakiemu uległ autobus wycieczkowy, 10 kobiet zostało zabitych, a 32 odniosło rany.

„Wiosenny” konkurs „KURJERA LWOWSKIEGO” ogłoszony w maju br. na najpiękniej ozdobione kwiatami balkony lub okna zbliża się do rozstrzygnięcia.

Wiele zgłoszeń kompetujących o udział w konkursie posiadaczy ozdobionych okien i balkonów już wpłynęło.

Ostateczny termin nadsyłania zgłoszeń oznaczamy

do końca lipca b. r.

poczem podamy zgłoszenia do wiadomości Czytelników, którzy

drogą plebiscytu rozstrzygną o przyznaniu nagród.

Do udziału w konkursie uprawniona nadesłanie 3 wypełnionych kuponów, które Czytelnicy nasi znajdą w „Kurjerze Lwowskim” w pewnych odstępach do końca b. m.

Wypełnione wszystkie 3 kupony nadsyłać należy w kopercie pod adresem Redakcji „Kurjera Lwowskiego” („Konkurs wiosenny”).

Przypominamy, że nagród będzie 5—6.

Życzliwe przyjęcie dezyderatów urzędniczych przez min. Młodzianowskiego.

Warszawa. (Tel. wł.).

W dn. 20 b. m. delegacja Zarządu Głównego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych została przyjęta przez p. ministra spraw wewnętrznych K. Młodzianowskiego.

Delegacja wysunęła następujące dezyderaty:

Umożliwienia S. U. P. względnie Polskiemu Instytutowi Administracyjnemu opinowania wszelkich projektów z zakresu reorganizacji administracji państwowej przed ich definitywnym uchwaleniem; stosowania redukcji osobowej urzędników jedynie w związku z celową reorganizacją całej administracji państwowej; przeniesienia w stan spoczynku tych urzędników, którzy nabyli już pełne prawa emerytalne oraz coinnęcia zarządzenia o wstrzymaniu awansów; rozłożenia na

splaty miesięczne podatków od lokali.

Nadto delegacja przedstawiła p. Ministrowi materiały ilustrujące realną wartość plac urzędniczych.

W sprawie redukcji osobowej p. Minister podzielił pogląd delegacji, oświadczając równocześnie, iż pewne niewłaściwości, jakie obecnie mają miejsce zostaną w najbliższym czasie usunięte. Za jeden z etapów redukcji osobowej uznał przeniesienie w stan spoczynku urzędników posiadających prawa emerytalne, wpłynie to również na coinnęcie zarządzenia o wstrzymaniu awansów.

W sprawie uiszczania podatków od lokali w ratach miesięcznych wyda p. Minister natychmiast stosowne zarządzenia.

— 00 —

Kurjer śniatyński.

(Od naszego korespondenta.)

Śniatyn, w lipcu.

Dnia 11 b. m. odbyło się tutaj poświęcenie „Domu Polskiej Czytelni Mieszczańskiej”.

Po wielkich wysiłkach tutejszej polskiej ludności i dzięki niespożytej energii, oraz hojnemu poparciu ze strony prezesa towarzystwa burmistrza Michała Niemczewskiego doprowadzono upragnione dzieło do końca i stanął wreszcie obszerny budynek składający się ze sali teatralnej i 6 bocznych pokoi.

Życie kulturalne i narodowe tutejszego mieszczaństwa uzyskało w ten sposób dogodne środowisko, które przyczyni się bardzo do jego rozwoju.

Ks. dziekan Leopold Kaściński dokonał poświęcenia budynku, a następnie w pięknym przemówieniu wezwał mieszczaństwo do jednomyślności w pracy nad dobrem Ojczyzny.

Po księdzu dziekanie przemawiali starosta dr. Golczewski, następnie imieniem „Sokoła” dr. Zawadowski, imieniem T. S. L. inspektor Szemmelowski, imieniem Narodowej Organizacji Kobiet p. Gorecka oraz p. Niemczewska.

Wkońcu przemówił wiceprezes czytelnicy mieszczański Marcin Laszkiewicz, który w gorących słowach podziękował prezesowi Niemczewskiemu za jego nieustraszoną pracę i ojcowską pieczę nad dobrem mieszczaństwa, która to praca zjednała mu nie tylko pełne uznanie, ale też gorącą miłość szerokich sfer ludności, następnie zaś zwrócił się do mieszczaństwa, a specjalnie do młodzieży z apelem, aby jednoczyła się w murach swego domu w pracy nad dobrem Ojczyzny.

Popierajcie cele Towarzystwa Szkoły Ludowej.

Przeszło sto ofiar strasznego orkanu w Serbji.

Białogród, (Tel. wł.).

Staroserbskie miasto Ruyowo nawiedzone zostało olbrzymim orkanem i oberwaniem chmury. Rzeki wylały i zalały miasto. Wiele mieszkańców zaskoczonych zostało powodzią i zginęło skutkiem zaważenia się domów. Dzienniki białogrodzkie donoszą, że w Raguzie ofiarą katastrofy padło przeszło 100 osób. Według doniesienia urzędowego w Ruyowie uprzątnięto już 40 zwłok. W całej okolicy wyginęło bydło, pola zniszczone.

W Kuszewożu, niedaleko od Białogrodu oberwanie chmury wyrządziło olbrzymie szkody.

OKULISTA

dr. Leon Gruder, ordynuje przy ul. Romanowicza 7, 2284 od godziny 12-1. 3—5.

— 00 —

Okruchy.

DO IGNACEGO NIKOROWICZA.

(List z Krakowa).

Znoszę dziś największą z bied ja:

Lwów uciechy Twoja komedia,

gdy ja — ktoś ten żal wypowie?

Właśnie muszę być w Krakowie.

Twa „Moralność przedewszystkiem”

widzieć chce, kto nie jest chłystkiem,

przedewszystkiem! — Biada, biada,

że mi się dziś tak nie składa!...

Mimo to śię ci z Krakowa,

Mistrzu, zyczeń szczere słowa:

Ciesz się — chociaż mój duch pości —

szczęściem lwowskiej publiczności!

Niech wśród widzów, gdy ze sceny

czar zawiadnie Twojej weny,

radość tak panuje szczerą,

jak dziś gnębi żal

Zeter-a.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO”

Odcinek „Kurjera Lwowskiego” z 25 7 1926.

Dr. HENRYK BALK.

6

Słowo o sztuce dzisiejszej.

(Z pogranicza muzyki, plastyki i literatury).

(Ciąg dalszy).

Nie poprzestano na hasłach teoretycznych; próbowano je wcielić w żywe twory artystyczne.

Transplantacja muzyki do plastyki zrodziła w postaci wyjątkowej — formizm, którego specjalną odmianą jest formizm polski. Formizm jest rewolucyjnym bratem ekspresjonizmu. Jak muzyka nie potrzebuje wyobrażeń pozaakustycznych oraz pojęć i sądów, aby pobudzić naszą emocjonalność, tak formizm pragnie działać nie imitacyjnym, naturalistycznym odtwarzaniem przedmiotów natury, lecz wywoływać bezpośrednio reakcję „czystą formą” t. j. kształtami i kolorami, pojętymi jako elementy autonomiczne, łączące się w akordy i symfonie barwne. Kolor i kształt ma — według postulatów formizmu — być tem samem w malarstwie, co ton w muzyce

Zanim zajmę się oceną formizmu, będącego skrajnym odcieniem ekspresjonizmu, chciałbym słów parę

poświęcić ekspresjonizmowi właściwemu czyli umiarkowanemu.

Dla naturalisty kolor i kształt mają o tyle znaczenie, o ile podobne są do rzeczywistości zewnętrznej. Ekspresjonista, dla którego dzieło sztuki nie jest fotografią rzeczywistości zewnętrznej, lecz obiektywizacją podmiotu tworzącego, pragnie oddać kształtem i kolorem wewnętrzne stany psychiczne — nie świat zewnętrzny, lecz swój stosunek do niego.

To stanowisko ekspresjonizmu jest zupełnie uzasadnione.

Co więcej — odważę się na paradoksalne na pozór twierdzenie: prawdziwa sztuka była zawsze ekspresjonistyczna.

Ekspresjonizm nie rezygnuje bynajmniej z rzeczywistości, zrywa ją z rzeczywistością, widzianą ze stanowiska fotograficznego, bezdusznego kopiowania — posługuje się uczuciową, ekspresywną deformacją czy też stylizacją natury.

Na początku istniał świat zewnętrzny! — wołał naturalizm.

Na początku jest dusza ludzka i stosunek jej do świata zewnętrznego! — odpowiada ekspresjonizm.

Czyż nie był do pewnego stopnia ekspresjonistą Michał Anioł, gdy stworzył postaci ogromne, pomalowane miarę ludzką, o bohaterskich tor-

sach, ramionach potężnych jak ramiona Atlasa, co dźwigał na nich glob ziemski, o ruchach patetycznych, pełnych mocy i tęczy? Wszak wyraziła się w twórczości genialnego Włocha w ten sposób dusza dumna; wielka, męska, zrywająca się do kolosalnych, tytanicznych zamierzeń — dusza typowego wodza i bohatera...

A przeciwnie w twórczości Raffaela czy każdy delikatny, subtelny kontur, każdy słodki, gładki kolor nie śpiewają o duszy pełnej naiwnego, miękkiego, prawie kobiecego wdzięku — zrównoważonej, pogodnej duszy Mozarta malarstwa?

Dzisiejszy ekspresjonizm jest tylko ostatecznym, konsekwentnym wynikiem wszystkich prawdziwych, zbożnych wysiłków artystycznych — choć niestety brakło mu wielkiego, genialnego wyrażiciela i apostoła.

Przykładem tego prawdziwego ekspresjonizmu jest obraz malarza niemieckiego, Gersona: „Kościółek wiejski”.

Z młoczonej grupy domów, skupionych na wysokim, skalistym wzgórzu, wytryska jasną błyskawicą biała wieża kościółka wiejskiego. Dzięki wydłużeniu wieży wbrew zasadzie fotograficznej ścisłości, dzięki kontrastowaniu jej nadzmysłowej, metafizycznej bieli z szarością

ziemską, wzgórz i domów — powstaje efekt niezrównany. Kościółek przeobraża się w modlitwę, zakletą w kształt plastyczny — w ducha ludzkiego, ulatującego w domie ku Bogu...

Kościółek z punktu naturalizmu zupełnie fałszywy, posiada dzięki owej deformacji prawdziwego kształtu dzięki wyzyskaniu sugestywnej mocy kontrastu barwnego — przekonującą moc ekspresyjną. Tutaj naprawdę przemawia dusza do duszy, tutaj niema popisów, wznoszących się środkami technicznymi dla samego popisu, tu nikt nie gra Kalkbrennera czy Thalberga...

Nader charakterystycznie przejawia się ekspresjonizm umiarkowany czyli właściwy w portrecie. Metoda postępowania portrecisty — ekspresjonisty przypomina — mutatis mutandis — metodę — karykaturzysty. Karykaturzysta bowiem pewne istotne cechy osoby w odpowiedni sposób podkreśla i wyjątkowo. Na tem polega również — choć ku innemu celom zmierzająca — psychiczna deformacja czy raczej transformacja ekspresjonistyczna, stylizacja czy też schematyzacja świata zewnętrznego według najgłębszej logiki duszy.

C. d. n.

Z naszych uzdrowisk.

Listy z Podkarpacia.

(Od naszego korespondenta.)

Skole.

Skole, 22 lipca.

Część Podkarpacia naszego na południe od Stryja obfituje w miłośców o pierwszorzędnej wartości klimatycznej i tak urocze, że nie ustępują wcale okolicom Jarem-cza, czy innym letniskom w zachodniej części naszych gór. Kto sobie jednak nie może pozwolić na dość drogi pobyt w Hrebenowie lub Zelemiance (pozostawiających pod względem wygód i kultury wiele jeszcze do życzenia brak w nich n. p. zupełnie opieki lekarskiej), musi się zadowolić mieszkaniem w Skolem, gdzie możnaby wcale dobrze spędzić czas wakacyjny.

Ale miasteczko to pięknie położone w zdrowej kotlinie górskiej, nie przyczynia się niczem do uprzyjemnienia pobytu.

Zaraz na dworcu napada każdego obcego nieokrzesana i dzika siora wilków, czyli faktorów i tagarzy, i jeśli jesteś właścicielem pakunków lub kwitu bagażowego i jeśliś był na tyle nieostrożny, żeś je wydał z rak, to po chwili powędrują przez piętnaście co najmniej dloni niepowołanych i niewołanych, czekających potem na napiwek za niewiadomo jakie usługi. Doróżkarze zaś chowają istniejącą może w legendarze taryfę i zdzierają przejezdnych w barbarzyński sposób. Miasteczko, liczące kilka tysięcy mieszkańców, siedziba starostwa a ostatecznie nawet ubiegające się o gimnazjum, cieszy się jednak tak nieprawdopodobnym brudem i ohydą nieczystością, że wyjście na t. zw. Rynek lub „corso” napędza tylko wstrętem. Wprawdzie miasteczko szczyci się oświetleniem elektrycznym, rzadkiem w naszych stronach zjawiskiem, ale światło to służy chyba tylko do tego, aby oświetlać brudy i śmietniska, które tylko nocnym dobroczyńskim mrokiem zasłania.

Najjaskrawiej występuje zaniedbanie miasta, gdy zjawia się sławne skolskie wichry halne, harujące tu zbyt często nawet w dzień pogodnie z taką siłą, że dech zapierają nawet zdrowemu człowiekowi i uroszą tuż przy nim kurtki i śmiecia, trujące miazmatami nawet najzdrowsze płuca. Skrapianie i zamiatanie ulic należy tu do sfery marzeń i tylko deszcz, należący tu widocznie do inwentarza miejskiego, spełnia czasem obowiązki miasta.

Taki stan nie może zachęcić do przybywania na letni pobyt do Skolego. A na jaki cel pobiera magistrat takse od letników, na co się ten fundusz obraca?

Pozatem kąpiel w Oporze, (gdzie przed kilku dniami utonął 18-letni chłopak (wyrzucony na brzeg aż w Synowódzku) oraz spacer w lasach szpilkowych na stokach gór, okalających miasto, należą do najrozkośniejszych rozrywków wakacyjnych, — ale to już nie jest zasługą miasta.

Kuty.

Kuty, 21 lipca.

U stóp góry, będącej ostatnim cypłem w stronie południowo-wschodniej potężnego gorotworu Czarnohory, rozsiadło się osiedle, zwane Kutami. Nazwę swą wzięło prawdopodobnie od kąta, jaki tworzy

rzeka graniczna Czeremosz z wzgórzem zwanem „Sokółka”.

Lasy szpilkowe, powietrze świeże i czyste, orzeźwiające kąpiele w Czeremoszu, sprawiają, że frekwencja letników z roku na rok się zwiększa.

Niestety! Miejscowe czynniki nie starają się w dostatecznej mierze o ułatwienie letnikom pobytu. Wyzysk pamięje wszechwładnie. Po czwartym od 1 lipca ceny za produkty żywnościowe zwiększają się podwójnie a nawet potrójnie. Stąd usprawiedliwione narzekania tutejszych mieszkańców, że za przypływem letników drożyzna w Kutach się wzmacnia.

Już w Kołomyi doróżkarz za jazdę z dworca do rynku, gdzie znajduje się postój aut, każe sobie płacić potrójną takse. Charakterystyczne, że auta nie mogą zabierać gości z dworca kolejowego, tylko z rynku. Zagranicą wszak nie tylko że się nie utrudnia gościowi podróży, ale czyni się wszystko, aby mu ułatwić i uprzyjemnić dostanie się na miejsce przeznaczenia.

Transport podróżnych z Kołomyi do Kut odbywa się trzema autami, urządzonymi wcale przyzwoicie — co należy podnieść w przeciwieństwie do lat poprzednich, w których kursowało jedno auto żydowskie brudne, zapchane zwykłe publicznością handlującą jajami, tłuszczami, naftą i tem podobnymi ingrediencjami — przyczem zwykła liczba pasażerów przewyższała liczbę miejsc.

Hotel Kackiego zaspakaja pierwsze potrzeby podróżnego, o ile tenż nie zamówił sobie mieszkania. — Schludne dworki tutejszych Ormian zapraszają w swe podwoje, czyniąc zadość wymaganiom zwolenników domowej kuchni. Handel Karczewskiego dostarcza wszystkiego, czego letnik potrzebuje, poczynając od bryndzy a na wodzie Burkuckiej skończywszy.

Baczny obserwator z zadowoleniem może skonstatować, że miasteczko nasze się polonizuje. Do niedawna nosiło pokost niemiecki. Niemczyzna promieniowała na Pokucie ze stolicy byłej Bukowiny, Czerniowiec, moskiewizowana elementem żydowskim. Na ulicy panował wyłącznie żargon i język niemiecki — polszczyzna była ledwie tolerowana. Szkoły, liczna straż graniczna, z każdym rokiem zwiększająca się frekwencja letników, zmuszają ludność do używania języka państwowego.

Pod względem porządków miejskich także zmieniło się ku lepszemu. Rada gminna, której przewodniczy p. Jakubowicz podjęła starania w celu nadania miejscinie naszej kulturalniejszego wyglądu. Dwa budynki szkolne starannie przez gminę utrzymywane, trotuary nowo zakładane, lampy łukowe wykazują znaczny postęp w uświatleniach ojców miasta. Szkoda tylko, że tych lamp bardzo mało i że świecą tylko wtedy, gdy księżyc nie zdołał wypelnić swego oblicza. Należy spodziewać się, że z czasem, gdy zarząd miasta upora się z najpilniejszymi porządkami na ulicach pryncypalnych, zabierze się i do uporządkowania getta żydowskiego które co do czystości i najprymitywniejszych urządzeń wiele pozostawia do życzenia.

OD ADMINISTRACJI

Zalegających z prenumeratą P. T. Abonentów upraszamy o rychłe wyrównanie zaległości przez przekazanie na P. K. O. Nr. 153.215 lub przekazami pocztowymi, by nie spowodować wstrzymania wysyłki pisma.

Tragiczna śmierć artysty „Reduty.”

Równe, (Tel. wł.)

„Reduta” wystawiła tu jedną tylko sztukę p. t. „Pan minister”. Zapowiedzianych sztuk innych nie wystawiono skutkiem tragicznej śmierci artysty zespołu „Reduty”.

sp. Stanisława Ratwińskiego, który kąpiąc się w Styrze w Łucku utonął, skutkiem ataku sercowego. Zdekompletowanie trupy „Reduty” zmusiło ją do przerwania dalszych występów i objazdów.

Plaga wilków w Rosji.

Lwów, 24. lipca.

Z Moskwy donoszą, że plaga wilków przybiera w Rosji coraz bardziej zastraszające rozmiary. Pomimo lata podchodzą olbrzymie gromady tych drapieżców do wsi z niezwykłą śmiałością, jak w czasie najśroźszej zimy. Ludność wiejska jest w najwyższym stopniu zaniepokojona, tak, iż rząd sowiecki organizuje formalne wyprawy przeciw wilkom. Poza tem wyprawiają się także na polowanie chłopci na własną rękę i otrzymują w tym celu od rządu nowoczesne uzbrojenie. Stosuje się przeciw wilkom nawet karabiny maszynowe, aeroplany i bomby gazowe.

Statystyka wykazuje olbrzymie szkody, wyrządzone przez wilki. Pożarły one już 100.000 sztuk bydła i poczyniły wielkie spustoszenia w leśnej zwierzynie. Ponad ty-

śląc osób zginęło pod kłami wilków. Straszne te bestje rozszarpały kilkakrotnie małych dzieci.

Rząd sowiecki płaci premje za każdego zabitego wilka i obiecał wysoką nagrodę za wynalezienie środka na ich wytępienie.

Strach przed wilkami pobudza fantazję ludu i jest podatnym tłem do szerzenia się zabobonów. Lud łączy to zjawisko z obawą przed katastrofami żywiołowymi i końcem świata — uczeni zaś łamią sobie głowy nad zagadką, dlaczego zwierzęta nie opuszczają lasy w lecie, co dotychczas zdarzało się tylko podczas silnych mrozów lub wielkiej ulewy. Istnieje przypuszczenie, w którym domysły zgadzają się z przesadami ludu, iż wilki instynktownie przeczuwają jakąś katastrofę elementarną.

Z kraju.

× Z karty żałobnej. W Warszawie zmarł dr. inż. Marcei Marcichowski profesor Politechniki warszawskiej a następnie profesor komunikacji leśnej i geodezji w Szkole Głównej gospodarstwa wiejskiego w Warszawie.

Urodził się w Wyżnianach w Małopolsce. Kończył we Lwowie Politechnikę. Od r. 1902 do 1907 był asystentem przy katedrze mostów a następnie uzupełniał studia w Paryżu, Zurichu, Charlottenburgu, Ameryce i Anglii. Pracował wiele naukowo. Wydał kurs geodezji a ostatnie lata pracował nad wydaniem kursu mechaniki budowlanej i studjum z zakresu komunikacji leśnej.

× Skazanie dyrektora więzienia. Sąd karny w Piotrkowie skazał na czelnie więzienia w Tomaszowie Włodzimierza Kubięwicza za wyłudzenie pieniędzy na 3 miesiące więzienia. K. używał więźniów do bezpłatnej pracy przy budowie wędrownego cyrku i sprzedawał dyrektorowi tego cyrku zarekwirowany wóz siana.

× Na karę śmierci skazał sąd powiatowy w Chojnicach (Pomorze) posterunkowego Pol. Państw. Franc. Jagodę, który w celach rabunkowych zamordował swego kolege, posterunkowego Szymczaka.

× Wagony sypialne dla pociągów III kl. zaprowadzono na razie w pociągu Warszawa—Zdobunów. Przydadzą się one także przy innych pociągach.

Ze świata.

+ Podwyższenie pensji kardynałom włoskim. Wzrost kosztów utrzymania zmusił komisję administracyjną Watykanu do przedłożenia Ojcu Świętemu projektu o podwyższeniu płac kardynalskich, wynoszących obecnie 2.000 lirów miesięcznie. Pius XI zaaprobował wniosek, rozszerzając jego zastosowanie na wszystkich urzędników dworu Watykańskiego.

+ Ucieczka szantażysty dziennikarskiego. Niedawno donosiliśmy o uwięzieniu dyrektora dziennika „Die Stunde”, za dokonanie rozmaitych szantażów i wymuszenia okupów. Obecnie donoszą, że na wiadomość o aresztowaniu dyrektora zbiegł wydawca tego dziennika Bekessy, który bawić ma w Paryżu. Pokazało się, że Bekessy, wymuszał od rozmaitych banków i instytucji wiekańskich olbrzymie okupy. Z obawy przed aresztowaniem uciekł on zagranicę. Prokuratura zarządziła surowe śledztwo w sprawie szantażystów dziennikarskich, do których zabrała się energicznie. Wobec wykrytych zbrodniczych praktyk skompromitowane wielce dzienniki „Der Abend” i „Die Stunde” straciły grunt pod nogami i przestaną niezawodnie istnieć. Były to dzienniki goniane za sensacją niezdrówą i opierające swą egzystencję na wymuszeniach.

Zapisać się do Ligi Obrony Powietrznej Państwa.

Z posiedzenia Senatu.

Warszawa, 23. 7. (PAT). Na dzisiejszym posiedzeniu Senatu senator Szarski (Ch. N.) zreferował nowelę do ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do regulowania obrotu pieniężnego z krajami zagranicznymi, oraz obrotu obcymi walutami. Referent jest zdania, że przepisy dewizowe wogóle są zbędne, — ponieważ jednak także przepisy istnieją we wszystkich państwach powojennych, przeto zaleca przyjęcie tej ustawy.

Senator Szereszowski (Koło żydowskie) uważa, że przepisy w sprawie obrotu obcą walutą nie prowadzą do niczego.

Ustawę przyjęto bez zmian.

Senator Krzyżanowski zreferował ustawę o podatku od lokali. Ustawa ta zastępuje jednym podatkiem trzy dotychczasowe i obniża ogólną sumę z 35 procent na 8 procent pod-

stawowego komornego.

W głosowaniu przyjęto całą ustawę.

Dalej przyjęto ustawę o pożyczce dolarowej, w związku z wydzierżawieniem monopolu zapalczanego.

Po przerwie przyjęto bez zmian nowelę do ustawy o szkołach akademickich.

Miała nastąpić dyskusja nad interpelacją w sprawie postępowania inspektora policji państwowej, Łukomskiego i prokuratora przy sądzie apelacyjnym we Lwowie, Maliny. Na wniosek senatora Ringla odesłano materiał do komisji prawnej, której Rząd ma dać wyjaśnienia.

Na tem porządek dzienny wyczerpano. Następne posiedzenie odbędzie się w piątek, 30 b. m., o g. 10-tej rano.

—XO—

Redukcja attache wojskowych.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 23 lipca.

Zapowiedziane przez p. ministra Zaleskiego w ekspozycje zniesienie instytucji attache wojskowych, wchodzi w stadium realizacji, przez przyjęcie odpowiedniego wniosku nagłego, postawionego przez p. ministra spraw zagranicznych w porozumieniu z Marszałkiem Piłsudskim na Radzie Ministrów.

Uchwała ta jest wyrazem pokojowych tendencji polskiej polityki zagranicznej. Skasowane zostaną stanowiska attache wojskowych w

Berlinie, Moskwie, Rzymie, Londynie, Tokio i Tallinie. Likwidację tych placówek przeprowadzi Ministerstwo spraw zagranicznych w porozumieniu z Ministerstwem spraw wojskowych.

Przewidziane na utrzymanie tych placówek wojskowo-dyplomatycznych kredyty w kwocie 43 tysięcy złotych miesięcznie, pozostaną w budżecie Ministerstwa spraw zagranicznych i użyte będą na wzmocnienie obsady personalnej naszych poselstw.

CIĄNIENIE POŻYCZKI KOLEJOWEJ.

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa, 23 lipca.

Wobec przypadającego na dzień 1 sierpnia b. r. święta, ciągnięcie amortyzacyjne 10-proc. pożyczki kolejowej odbędzie się 2 sierpnia, o godz. 10 rano, w sali konferencyjnej Ministerstwa skarbu.

GEN. SOSNKOWSKI NA REKONWALESCENCJI.

Poznań, 23. 7. (AW.) Generał dywizji Sosnkowski opuścił klinicę prof. Jurasza i udał się na dłuższą rekonwalescencję do swego majątku na wsi.

REORGANIZACJA MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Warszawa, 23. 7. (AW.) Z dniem 1 sierpnia b. r., zostanie zniesiony istniejący przy Ministerstwie spraw wewnętrznych departament bezpieczeństwa, którego agendy przejmie departament polityczny, pod kierownictwem radcy minist. Rutkowskiego. Departament składać się będzie z trzech wydziałów: politycznego, informacyjnego i bezpieczeństwa.

KATASTROFALNY SPADEK LIRY.

Rzym, 23. 7. (AW.) Prasa włoska jest żywo zaniepokojona katastrofalnym spadkiem liry. „Impero” zaznacza, że dla ratowania kursu franka, rzuciła na rynek znaczną ilość włoskich banknotów i zwraca się również do rządu, aby bezwzględnie uniezależnił lirę włoską od franka francuskiego.

Wiadomości telegraficzne.

Lotnik Cobhan odleciał o 8-mej rano z Allahabat do Kalkuty.

Plan eksportu tegorocznych zbiorów.

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 23 lipca.

W Ministerstwie skarbu odbyła się dziś konferencja w sprawie sfinsansowania tegorocznego eksportu zboża z Polski. Konferencji przewodniczył p. minister skarbu Klarner, a wzięli w niej udział ministrowie rolnictwa i reform rolnych, oraz władze Banków państwowych

i Banku Polskiego. Po wyczerpaniu dyskusji sprawę zdecydowano przychylnie i polecono Bankom państwowym przy współudziale Banku Polskiego porozumieć się z organizacjami eksportującymi zboże, co do szczegółów wykonania ustalonego planu wywozu.

Utworzenie gabinetu Poincare-Briand-Herriot.

Paryż, 23. 7. (AW.) O godz. 15, po rozmowie z prezydentem republiki, Poincare oświadczył, że gabinet jest ostatecznie sformowany. — Poincare obejmuje stanowisko prezesa Rady ministrów, tekę skarbu, jakoteż kierownictwo ministerstwa dla obszarów oswobodzonych, Barthou — sprawiedliwość i ministerstwo dla Alzacji i Lotaryngii, Briand — sprawy zagraniczne, Leygues — marynarkę, Perrier — min. dla kolonii, Bokanowsky — ministerstwo handlu, Tardieu — tekę robót publicznych, Painleve — min. wojny.

Do gabinetu weszli prócz tego: Marin, Herriot, który obejmuje tekę min. oświaty. Z inicjatywy Herriota wszedł Queille na stanowisko min. rolnictwa.

Nowy gabinet przedstawi się parlamentowi we wtorek.

PRASA ANGIELSKA O GABINETCIE POINCAREGO.

Londyn, 23. 7. (AW.) Prasa angielska odnosi się naogół z wielką rezerwą do tworzącego się gabinetu Poincarego. „Daily News” wypowiada się, że za granicą gabinet Poincarego nie znajdzie zbyt wielkiego zaufania. Z powołaniem Poincarego połączone jest też niebezpieczeństwo dyktatury we Francji. „Daily Telegraph” pisze, że wszyscy, którzy sprzyjają Francji, życzą powodzenia akcji Poincarego. Dla Europy nie jest obojętne, czy Poincaremu uda się dzieło konsolidacji. Francji potrzebny jest rząd, który ustabilizuje walutę i przywróci zaufanie do Francji.

—OO—

SUBWENCJA DLA SZPITALI MAŁOPOLSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.) Dzięki interwencji p. Marka prem. Bartel przyrzekł przekazanie subwencji 300.000 zł. dla szpitali małopolskich na ręce Tymcz. Wydziału Samorządowego we Lwowie.

—OO—

NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK POD KNIHENICZAMI.

Knihenicze, w lipcu.

Przy kopaniu piasku w górze „Hoida”, należącej do właściciela dóbr Zagórze knihynickie — Knihenicze, Juliusza Tustanowskiego, zostało dnia 16 lipca b. r. przesypanych ziemiem piasku trzech ludzi.

Dwóch z nich — na szczęście — wydobyto nieuszkodzonych, a jednemu. Michałowi Cluniakowi, kamienna płyta, znajdująca się w piasku, wykreciła lewą nogę w kolano i pogruchotała kość biodrową. Odwieziono go do szpitala powszechnego we Lwowie.

Pod górą tą stracił życie przed laty przeszło dwudziestu robotnik. Byli Meżerycki, a jednak wypadek ten nie wpłynął na Urząd gminny w Zagórze knih., na kompetentne władze i ich organa, które powinny były zmusić właściciela „Hoidy” do jej zniwelowania. W górze, tej nad którą znajduje się las, a drzewa rosną nad brzegiem prostopadłej do 10 m. wysokiej ściany, znajdują się olbrzymie pieczary, wyłożone rękoma ludzi, lekcceważących wprost swoje własne życie.

Może teraz wypadek ten, podany do publicznej wiadomości, zniweluje władze do przypilnowania p. Tustanowskiego, który z piasku ciągnie korzyści, aby „Hoida” tak uporządkował, żeby podobne wypadki nie miały miejsca, gdyż życie ludzi nie jest życiem szkodliwej muchy lub jętki jednodniówki.

Z. B.

Różne.

× Przepisy normujące reklamy lekarskie wydała Rada warszawskiej Izby lekarskiej. Dopuszczalne są tylko ogłoszenia lekarskie wynikające z potrzeb informacyjnych natomiast niedopuszczalne są ogłoszenia o cechach reklamy. Ogłoszenia podawać mogą tylko nazwisko i adres lekarza, oraz specjalność bez wymieniania metod leczenia.

× Zniżka cen chleba i mięsa nastąpiła w Krakowie. 1 kg. chleba żytniego jasnego kosztuje 45 gr., ciemnego 30 gr., 1 kg. mięsa wołowego z dodatką I. kl. 2 zł. 10 gr. II. kl. 1 zł. 90, III. kl. 1 zł. 70.

+ Odzyskanie pereł. Bar. Rotzkydowa w Paryżu zgubiła przed kilku dniami naszyjnik pereł wartości 1 i pół miliona fr. Młoda sklepowa pewnego magazynu znalazła naszyjnik wśród resztek materiału na suknie, zwróciła go baronowej i otrzymała za zwrot pereł przyrzeczoną nagrodę 40.000 fr.

+ Proces doktora Tauba w Wiedniu został odroczone, sprawa wróciła do sędziego śledczego. Rozprawa wykazała niewinność adwokata, który był ofiarą lekkomyślności własnej i lichwiarzy.

KUPON 3

uprawnający do udziału w konkursie włosennym „Kurjera Lwowskiego”

(na ozdobiony balkon lub okna).

Imię i nazwisko _____

Adres _____

Balkon czy okna _____

(podać piętro i położenie) _____

KRONIKA.

LIPIEC
24
SOBOTA

Dziś: rzym.-kat.
Krystyny gr.-katol.
Eufemji.

Jutro: rzym.-kat.
Jakoba ap. gr.-kat.
Prokryja.

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Sobota 24, niedziela 25 i poniedziałek 26 bm. „Moralność przedewszystkiem”. Krotkowilla w 3 aktach Ignacego Nikorowicza.

TEATR NOWOŚCI

Sobota 24 i niedziela 25 gościnny występ warszawskiego teatru „Qui pro Quo”: „Halo Wujek” wielka rewja aktualna w 2 aktach (12 obrazach) pióra M. Hemara i J. Tuwina.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO

Sobota o 7:30 „Niespodzianki rozwodowe” farsa w 3 akt. Bissona. Występ artystów „Bagateli” krakowskiej.

Niedziela o 7:30 „Niespodzianki rozwodowe”. Występ art. „Bagateli” krak.

Poniedziałek o 7:30 „Niespodzianki rozwodowe”. Występ art. „Bagateli” krak.

Wtorek o 7:30 „Dr. Stieglitz” komedja w 3 akt. Friedmanna. Przedostatni występ artystów „Bagateli” krakowskiej.

Środa o 7:30 „Dr. Stieglitz”. Ostatni występ art. „Bagateli” krak.

Czwartek o 7:30 Pierwszy występ reny Solskiej i Stanisławy Wysockiej.

CO GRAJA DZISIAJ W KINIE:

Apello: „Przez mgły w przestworza”

Chimera: „Znajoma z ulicy”

Palace: „Mezalijsans”.

Lwowskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych (Gmach Miejskiego Muzeum Przemysłowego). X-ta WYSTAWA FOTOGRAFJI ARTYSTYCZNEJ, oraz zbiorowa wystawa dzieł Dra Henryka Mikolascha.

— Teatr Wielki wystawia dziś po raz pierwszy arcywesołą, tryskającą złotym humorem i dowcipem krotkowillą Ignacego Nikorowicza, p. t. „Moralność przedewszystkiem”.

Doskonała obsada, oraz wytrawna, niezawodna reżyserja p. Żyteckiego, zapewnią sztuce pełny sukces. Sztuka ta grana będzie jedynie trzy razy t. j. w sobotę, niedzielę i poniedziałek, z powodu konieczności zamknięcia na jakiś czas gmachu Teatru Wielkiego, celem odświeżenia i wentylacji.

— Teatr Nowości. „Qui pro quo”, znakomity warszawski Teatr artystyczno-literacki, ma premierę swego II. programu znów święcił nadzwyczajne sukcesy i oślnął publiczność bogactwem pięknego słowa, czarującej muzyki i świetnych tańców. Wysoce artystyczne opracowanie najdrobniejszych momentów i szczegółów, bajeczny temperament wykonawców i szampański dowcip, budzi szczerzy zachwyt na widowni i burze śmiechu i oklasków. — Początek punktualnie o godzinie 8.30.

— W Teatrze Małym doskonały zespół krakowskiej „Bagateli” osiągnął rekord humoru i wesołości na premierze arcykomicznej farsy Bissona pt. „Niespodzianki rozwodowe”, która odbędzie się w sobotę dnia 24 bm. Świetna farsa powtórzona będzie jeszcze tylko w niedzielę 25-go i w poniedziałek 26 bm.

— W sprawie redukcji teatralnych. Artystka teatru p. Kępczewska prosi nas o zaznaczenie, że nie została zredukowana ale dobrowolnie zrezygnowała ze stanowiska, gdyż otrzymała engagement do teatru bydgoskiego.

— P. Kwiatkowski został zamianowany dyrektorem artystycznym i głównym reżyserem teatru w Bydgoszczy.

— Pożar w Jaworowskim. We dworze w Małoszkwicach powiat Jaworów, spłonęła stodoła wraz z zbożem wartości 14.000 zł. Pożar powstał wskutek nieostrożności przy młóceniu zboża parową maszyną.

OD ADMINISTRACJI.

Wszelkie kwoty pod adresem Administracji „Kurjera Lwowskiego” przysyłać należy przekazami pocztowymi lub na numer P. K. O. 153.215.

— Z Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych komunikują: Wystawa w Pałacu Sztuki na placu Targów Wschodnich, artysty malarza K. Sichulskiego, (prace dekoracyjne i architektoniczne), IV. Hofmanna z Krakowa, i „Plastyka” z Poznania, oraz wystawa ogólna artystów lwowskich, otwarta będzie jeszcze tylko kilka dni. Wstęp 1 zł. akademickie 50 gr., szkolne 25 gr. Otwarta od 11—7 wieczór.

Skrzynka na listy.

Kto winien?

Lwów, 24 lipca.

Do zwiększenia tumanów kurzu w naszym mieście przyczyniają się różnego gatunku fary z piaskiem, wapnem, ceglami lub gruzem z budowy, które w porze letniej setkami przejeżdżają ulicami.

Dawniej istniały przepisy policyjne, nakazujące takim furcom przykryć wierzch zwilżonem nakryciem lub workami. Dziś nasza policja wzorowana podobno na angielskiej, nie chce wiedzieć, a może i nie wie o takich koniecznych środkach zapobiegawczych.

Do tego tumanu kurzu z wadliwego systemu brukowania, względnie szutrowania ulic i posypywania piaskiem i skąpe skrapianie nlic wodą, chyba że deszcz wyreczy magistrat, a mamy przedsmak środków higienicznych u nas.

Rozkopane ulice śródmieścia (Akademicka, Batorego, Trybunalska i w. in.) z nowami strzeleckimi, to już nieuleczalna choroba naszego król. stołecznego grodu.

Kto winien? I magistrat i policja.

OLBRZYMIE STRATY MAGISTRATU WARSZAWSKIEGO SKUTKIEM STRAJKU KIN.

Warszawa, 23. 7. (AW). Straty magistratu, powstałe wskutek strajku kinoteatrów, oceniamy na 600.000 zł. Magistrat zaprosił przedstawicieli kin na konferencję. Istnieje możliwość wysunięcia przez magistrat kompromisowych projektów.

Pałac dla kobiet w Paryżu.

Lwów, 24 lipca.

„Armja zbawienia” ufundowała w Paryżu „pałac dla kobiet” z elektrycznością, centralnem ogrzewaniem, łazienkami, czytelnia, salami gimnastycznymi, salą restauracyjną i innymi wygodami nowoczesnymi. Pałac przeznaczony wyłącznie dla kobiet. Cena pokoju nie przewyższa 150 fr. (40 zł.) miesięcznie. Pokoi jest około 1000. Hotel otwarty zostanie w końcu lipca b. r. Pałac znajduje się przy ul. Charbonne. W kąpielowym czasie przeszło 1000 kobiet w Paryżu będzie miało wygodne i tanie mieszkanie.

Z okazji zapowiedzianego otwarcia tego pałacu odbyła się w Serbonie wielka uroczystość pod przewodnictwem ministra pracy.

Z targu.

Lwów, 24 lipca

Geny nabiātu: 1 l mleka 30—40 gr., litr śmietany 1.60—2 zł., 1 kg. masła 5—6.50 zł., sera 1.40—1.60 zł.

Jaja: po 13—14 gr.

Kurczęta: po 3—5 zł. para.

Jarzyny: 1 kg. młodych ziemn. 20 gr., ogórki po 20—50 gr. sztuka, wiązka pietruszki 5 gr., kalafior po 20—50 gr., kalarepa po 5 gr.

Owoca: 1 kg. czereśni 80 gr. — 2 zł., 1 kg. wiśni 1.50—2 zł., 1 l porzeczek 70 gr., borówek 40 gr., 1 kg moreli 4 zł.

— ZARZĄD TELEFONÓW LWOWSKICH podaje do wiadomości PP. Abonentów lwowskiej, borysławskiej i drohobyckiej sieci telefonicznych, aby o wszelkich zmianach, które mają być przeprowadzone w brzmieniu firm w spisie telefonicznym na rok 1927, zawiadomili Zarząd pisemnie najpóźniej do 15 września b. r. 2359

— Za wywołanie awantury w klasztorze OO. Bernarynów, aresztowano Jana Brezmena 19-letniego robotnika. Ponadto stwierdzono, że Brezmen nie uczynił zadość powinności służby wojskowej. Zostanie on ukarany administracyjnie, poczem odstawi się go do sądu wojskowego.

— Trzy wielkie włamania we Lwowie. Kretowicz Stanisława (Wypiańskiego 33) doniósł policji, że nieznani sprawcy włamali się do jej piwnicy i skradli wielką ilość węgierskich win, nalewek owocowych, konfitur i spirytusu, wartości 1500 złotych. — Z mieszkania Ozłazza Herziga, kandydata rabinackiego (pl. Strzelecki 2), skradł nieznany złodziej biżuterję wartości 1000 zł. — Wreszcie do mieszkania Józefa Kłosowskiego (Akademicka 14), właściciela restauracji, włamali się nieznani złodzieje i skradli gotówkę oraz biżuterję na ogólną sumę 1150 złotych.

KRZYWDA.

Lwów, 24 lipca.

Trzy lata borykają się lokatorzy domu przy ul. Objazdowej 1. 6, z właścicielem realności, który za wszelką cenę postanowił wyrzucić ich (50 osób) na bruk. Departament techniczny Magistratu, a w szczególności inżynier dzielnicy III-ciej, idzie właścicielom na rękę. — Na podstawie orzeczeń ludzi fachowych (3 inżynierów) — dełożowanie wspomnianych lokatorów nie jest niczem usprawiedliwione. — Stwierdzono również na miejscu, że celowo uszkadza się budynek, wyjmując cegły, podrywając ściany i t. d. Umyślnie uszkadzanie oznacza może laik, stwierdził to fachowcy, a zatem krzywdę lokatorom pragnie wyrządzić właściciel z pomocą III-go Dep. Mag.

Przytem dziwną jest rzeczą, by przedsiębiorca tej rekonstrukcji, p. Murzyński, decydował równocześnie jako radny na sekcji o dełożowaniu.

Stać się to jednak nie powinno, bo rekonstrukcję można przeprowadzić, nie pozbawiając tych ludzi dachu. Gdyby jednak niesprawiedliwość miała zwyciężyć, należałoby pomieścić dełożowanych w olbrzymiej ubikacji, mieszczącej się na tych samych gruntach obok tej realności.

STO OFIAR WIELKICH UPALÓW W AMERYCE.

Londyn, 23. 7. (PAT). Do dnia dzisiejszego zmarło na udar z powodu wielkich upałów w Ameryce około 100 osób.

Napad rabunkowy

w Łańcuckiem.

Rzeszów. (Tel. wł.)

Do sądu karnego w Rzeszowie wpłynęło doniesienie posterunku P. P. w Łańcucie o napadzie rabunkowym na dom Maera Haftla w Białobrzegach pow. Łańcut, dokonany przez Romana Sroka, rolnika, Stanisława Wojnara, krawca i Władysława Trojnarę rolnika.

Bandyci uzbrojeni w broń palną wtargnęli do mieszkania Haftla przez dach i po sterroryzowaniu domowników zrabowali wielką ilość towarów białych oraz gotówkę.

Zawiadomiony o wypadku posterunek P. P. w Łańcucie wdrożył dochodzenia, które doprowadziły do aresztowania Wojnara. Wojnar przyznał się do czynu i wydał współników rabunku. Towar zdołano w całości odzyskać. Wszystkich trzech bandytów osadzono we więzieniu w Rzeszowie.

Kurjer Radjowy

PROGRAM KONCERTÓW RADJOWYCH na dziś.

Warszawa (480) Godz. 17.00 Odczyt o sporcie.

Warszawa (480) Godz. 17.00 Odczyt p. Dr. Stempowskiego o radjofonji.

Warszawa (480) Godz. 20.30 Koncert popularny z udziałem solistów.

Berlin. (504) Godz. 20.30 W zoologicznym ogrodzie.

Frankfurt (470) Godz. 20.15 Koncert kwartetu Koschata.

Hamburg. (392.5) Godz. 20.15 Bal w nocy letniej.

Królewiec. (463) Godz. 20.10 Wieczór Wagnerowski.

Lipsk (452) Godz. 19.45 Wieczór rosyjski.

Stuttgart (446) Godz. 20.00 Koncert kameralny, Utwory Regera: Czellowa sonata i Korngolda Trio na fortepian, skrzypce i cello.

Madjolan. (320) Godz. 21.00 Wyjaski z opery Catalaniego La Vally.

Praga. (368) Godz. 20.02 Wesoły wieczór.

Budapeszt. (560) Godz. 22.15 Węgierskie pieśni ludowe z udziałem orkiestry cygańskiej.

Gdy chcesz mieć dobry aparat radjowy, to kup go tylko w firmie KINOFOT Lwów ul. 3 Maja 11 a będziesz miał gwarancję dobrego odbioru.

RADJOFONICZNA STACJA NADAWCZA W POZNANIU.

Związki komunalne, które przystąpiły do spółki Radjo Poznańskie, wpłaciły już poważną część udziałów swych w Komunalnym Banku Kredytowym w Poznaniu, wobec czego przystąpi się w najbliższych dniach do sądowego zarejestrowania spółki związków samorządowych Województwa Poznańskiego z ograniczoną poręką „Radjo Poznańskie”.

Spółka poczyniła już też odpowiednie kroki, by z chwilą uruchomienia broadcastingowej stacji nadawczej w Poznaniu nie przeszkadzała w odbiorze tejże stacji Państwowa Łukowa Stacja Telegraficzna na Cytadeli.

Miejsce pod budowę stacji nie jest jeszcze wyznaczone, lecz nastąpi to w najbliższych dniach. W każdym razie będzie się ona znajdowała na wyższych terenach poza miastem, tak, iż radioamatorzy zamieszkali w samym Poznaniu nie potrzebują obawiać się z jej strony przeszkód w odbiorze innych stacji.

Kurjer ekonomiczny.

* Urodzaj owoców w Polsce przed-
stawia się w br. nieszczęśliwie. Najgorzej obrodziły jabłonie. Uro-
dzaj gruszek zapowiada się bar-
dzo dobrze, natomiast zbiorów śliwek,
czereśni i wiśni będzie o połowę
mniejszy, niż w zeszłym roku. W
roku 1924 sprowadzono do Polski
z zagranicy owoców i jagód za
przeszło 25 milionów zł. W roku
1925 zapobiegły ograniczenia impor-
towe wwozowi owoców z zagra-
nicy na większą skalę. Wywóz o-
woców i jagód z Polski za grani-
cę był bardzo mały. W roku 1919
wywieziono za 664.000 zł. a w
roku 1925 za 679.000 zł.

* Organizacja przemysłu ludowe-
go. Krajowy Patronat przemysło-
wy we Lwowie, przystępując do
organizacji zbytu i założenia Cen-
trali handlowej artykułów przemy-
słu ludowego względnie domowego
(kilimy, dywany, malkaty buczackie,
artystyczne wyroby tkackie, aplika-
cje sukienne, batiki, zabawki dREW-
niane, metalowe i wypychane, art.
rzeźba drzewna, wyroby art. glina-
ne, wyroby koszykarskie, ozdoby na
choinkę, pasmanteria i t. p.) uprasza
wszystkie krajowe wytwórnie po-
wyższych artykułów o zgłaszanie
swych adresów wraz z oznaczeniem
rodzaju wyrobów pod adresem Pa-
tronatu, Lwów, plac Smolki 3.

KONFERENCJA W SPRAWIE TRAKTATU HANDLOWEGO Z NIEMCAMI.

W Ministerstwie Rolnictwa i Dóbr
Państwowych odbyła się konferen-
cja w sprawie traktatu handlowego
z Niemcami. W zebraniu wzięli u-
dział przedstawiciele centralnych
organizacji rolniczych, instytucji rolni-
czo-handlowych oraz sfer parla-
mentarnych. Tematem obrad były
zniżki i ustępstwa, udzielone przez
delegację polską i pełnomocników
niemieckich w czasie partraktacji,
odbytych w Berlinie oraz kwestia
konwencji weterynaryjnej. Zebrani
zwrócili specjalną uwagę na koniecz-
ność zabezpieczenia wwozu do
Niemiec zwierząt i produktów po-
chodzenia zwierzęcego, bez uzyska-
nia czego uważają, że traktat nie
będzie miał dla rolnictwa istotnego
znaczenia.

PRZEMYSŁ CEMENTOWY.

Sytuacja w tym dziale przemy-
słu znacznie się poprawiła. Pomija-
jąc to, że ruch budowlany i roboty
inwestycyjne firmy Uhlen and Co
zwiększyły konsumpcję wewnętrzną,
wzmógł się prócz tego w znacznym
stopniu eksport, który wynosił dzi-
ś do 15 tys. ton miesięcznie. W
czerwcu zawarto wielkie transakcje
z Turcją, Anglią, angielskimi koloni-
jami afrykańskimi, Kalkutką i Sta-
nami Zjednoczonymi A. P. Trans-
akcje ze St. Zjednoczonymi natrafia-
ją na pewne trudności, ponieważ
przewidują one dla towarów, pocho-
dzących z krajów, które stosują na
identyczny towar amerykański wy-
sokie cła, równorzędne stawki. Rząd
powinienby więc znieść ustanowio-
ne cło w stosunku do cementu,
zwłaszcza, że chyba nikt nie będzie
importował do Polski cementu, a
eksport może przez takie zarządze-
nie znacznie się zwiększyć. Bardzo
dotkliwie daje się we znaki ekspor-
tem cementowym brak bezpośred-
niej komunikacji z Gdańskiem do A-
meryki Południowej i zaważenie
portów w Gdańsku i Gdyni innymi
produktami, przez co wysyłki cze-
kają długi czas na dalszą ekspedy-
cję.

GIEŁDA LWOWSKA.

Wczoraj (23 b. m.) zanotowano
lekka zniżkę Tespów, Chybie i Sier-
szy górniczej. Inne papiery kupo-
wano nadal chętnie po cenach wy-
ższych, niż wczoraj. Zwłaszcza po-
pyt na Cnielów, Gazolinę, Oikos i
Chybie.

W akcjach bankowych obroty
skromne.

Tendencja chwilowo - zwyżkowa.
Kotowane: Przemysłowy 0.14,
0.15; Chodorów 92.94; Chybie 6.00,
6.05; Górka 12.50; Gazolina 2.40,
2.45; Niemojowski 0.42; Oikos 1.90,
1.85, 1.80; Pezet 2, 1.90; Siersza g.
2.80; Tsep 16.

OBROTY PRYWATNE.

Wczoraj tendencja chwilowa —
zniżkowa. — Kurs dolara po połu-
dniu nieco mocniejszy. Obrót śred-
ni. —

Dolary amerykańskie 9.04 —
9.06; dolary kanadyjskie 8.96 —
9.00; korony czeskie 0.25 i pół —
0.26; leje 0.04 i jedna czwarta —
0.04 i pół; franki francuskie 0.20 —
0.22; franki szwajcarskie 1.68 —
1.74; funty szterlingi 42 — 43.

Złoto: 20 kor. 35.80 — 36.30; 20
frk. 33.30 — 34.80; 20 mrk. 40 —
41; 10 rubli 45.80 — 46.30.

Srebro: kor. austr. 0.73 — 0.76;
5 kor. austr. 3.86 — 4; flor. austr.
1.93 — 2; ruble 3 — 3.20; kopiejki
za rubel 1.50 — 1.60.

GIEŁDA ZBOŻOWA.

Zwiększone zapotrzebowanie dla
zbóż chlebowych przy niedostate-
cznej podaży z powodu tego i z
powodu zbiorów ceny zwyżkowały.
Tendencja naogół zwyżkowa
— dla owsa utrzymama. Usposobie-
nie ożywione.

Pszemica biała 30.75 — 31.75;
pszemica czerwona 33.25 — 34.25;
żyto 21.50 — 22.50; jęczmień prze-
miałowy 24.75; owies 25.50 —
26.25; owies dworski 27.50; rzepak
ozimny 62.00 — 63.00. Ceny sza-
RYNEK WĘGLOWY.

Przed kilku dniami zawarliśmy z
Sowietami umowę o dostawę 500
tysięcy ton węgla w przeciągu czte-
rech miesięcy. Eksport do innych
krajów z dnia na dzień jeszcze się
zwiększa aczkolwiek brak odpo-
wiednich środków komunikacyjnych
zmusił na kopalnię górnośląską w
połowie lipca do zmniejszenia dzien-
nego wydobywania. Brak dostate-
cznego taboru kolejowego odbija
się fatalnie na naszym eksporcie.

POTRZEBY MELJORACJI W POLSCE.

W Polsce mimo dość rozwiniętej
przed wojną akcji melioracyjnej
zwłaszcza w województwach za-
chodnich pozostaje jeszcze do mel-
jorowania około 18 milj. ha gruntów,
wymagających głównie ususzenia
zapomocą drenów i rowów oraz na-
wodnienia. Znaczenie i potrzeba
melioracji oceniane są w Państwie
należycie. W tym celu przy Pań-
stwowym Banku Rolnym istnieje
państwowy fundusz melioracyjny, z
którego udzielane są pożyczki na
cele melioracji rolnej. Pożyczki te
mogą być udzielane na okres od 6
do 12 lat w wysokości od 50 do
100% sumy kosztów melioracyj-
nych.

Przewiduje się, że Bank Rolny
w r. b. otrzyma kredyt na powyższe
cele w wysokości 5 milj. zł. w roku
zaś 1927-ym 10 milj. zł. Kredyty te
są niewystarczające, jeżeli weźmie
się pod uwagę, że koszt zmello-
rowania wszystkich gruntów w Pol-
sce obliczony jest na sumę 7 miliar-
dów złotych.

KURJER SPORTOWY.

Czarni - Sparta. W niedzielę, 25
b. m., odbędą się na boisku 19 p. p.
(Cytadela) zawody o mistrzostwo
powyższych drużyn. Zawody te
będą niezmiennie interesujące, —
gdyż obydwie kluby potrzebują ko-
niecznie tych punktów. Horosko-
py zwycięstwa przemawiają za
Czarnymi, nie trzeba jednak zapo-
minąć, że Sparta jest drużyną, jak
się wszyscy wyrażają — nieobli-
czalną. Zawody Czarnych ze Spar-
tą, odbyte tego roku, zakończyły
się raz remisowo wynikiem 2:2, —
drugi raz Sparta wygrała 1:0. Za-
interesowanie tymi zawodami u
szerokiej publiczności jest zupełnie
zrozumiałe. Początek o godz. 5-tej
po południu.

Tallin: Reprez. Tallina—Warsza-
wianka 3:2 (1:2). Druga przegrana
Warszawianki, która mając przewa-
gę w pierwszej połowie mogła by-
ła te zawody wygrać. Bramki dla
Warszawianki zdobyli Szenajch i
Koch.

Zawody o mistrzostwo Polski w
10-cio boju lekkoatletycznym odbę-
dą się dnia 28 i 29 sierpnia b. r. w
Bydgoszczy.

NAAGRODY DLA ZWYCIĘSCÓW W MARSZU KADRÓWKI.

Oprócz zwykłych nagród Zwią-
zku Strzeleckiego (puchar wędrowny
i żeton) zostały jeszcze zgłoszone
następujące nagrody: Nagroda p.
Prezydenta Rzplitej, M. S. Wojsk,
premiera Bartla, Związku Związków
„Polski Zbrojnej“, „Ilustr. Kurjera
Codziennego“, Tow. Strzelców Kur-
kowych w Krakowie, K. O. Z. P. N.,
Cracovii, Wisły, Legii krak., Kra-
kowskiej Izby Handlowej, Księgarni
Czarnieckiego, dyr. Bieżeńskiego z
Krakowa.

Jeszcze o niedbalstwie w P. K. O.

Lwów, 24 lipca.

Z dyrekcji P. K. O. otrzymujemy
następujące pismo:

„W nr. 156 pisma z dnia 10 b. m.
ukazała się notatka p. t.: Pod zna-
kiem czasu: „Niedbalstwo P. K.
O.“, której autor zarzuca PKO „opie-
szale funkcjonowanie instytucji, ob-
jawiające się w opóźnieniu doręczeń
przesyłek pieniężnych na skutek
niedbalstwa, czy też zbyt skompli-
kowanego proceduru biurowego“.

Pospieszamy wyjaśnić, że zarzuty
powyższe są w odniesieniu do P. K.
O. zupełnie bezzasadne, ponie-
waż wszelkie wpłaty na konta ucze-
stników obrotu czekowego P. K. O.
o ile nadchodzą przed południem, zo-
stają dopisane na konto samego dnia,
nadchodzące zaś popołudniu —
następnego dnia rano. W ten sam
sposób są załatwiane i dyspozycje
wypłat wzgl. przelewów. Wszelkie
przeto opóźnienia należy przypisać
niedomaganiom manipulacji urzę-
dów pocztowych, wzgl. niedostate-
cznej ilości ambulantów pocztowych
w pociągach łączących stolicę z mia-
stami prowincjonalnymi kraju“.

Zamieszczając z obowiązku dzien-
nikarskiego nadesłane sprostowanie,
nadmieniamy, że jeżeli winą wszel-
kich opóźnień w załatwianiu czyn-
ności związanych z obrotem ceko-
wym, nie leży po stronie P. K. O.,
to jednak zarzuty nasze nie przesta-
ją być aktualne, bez względu na to,
kto jest winien.

Wyścig motocyklowy na Dyna-
sach między pp.: Chońskim, Rich-
terem i Rudawskim odbędzie się
dnia 25 b. m.

„Turyści“, tegoroczny mistrz Ło-
dźi pentraktuje obecnie w sprawę
wyjazdu na tournée do Ameryki.

Wszechświatowy rekord szybko-
ści autem na dobę osiągnięty został
na 40-konnym Renault, który prze-
jechał w przeciągu 24 godzin 4.168
km., czyli przeciętnie 173 km na
godzinę.

Sparta — S. K. Prostějow 6:4.
Sparta—Hanacka—Slavia 2:1, S. K.
Bafia (Zlm)—Sparta (Praga) 6:4
(4:3). Kłeska Sparty z prowincjo-
nalnym klubem w Zlinie.

Wyniki lekkoatletów węgierskich
w ostatnich dniach. Niedziela w Bu-
dapeszcie: Gross (MTK.) 2.000 m.
5:40.8 (rek. węgierski), Sztafeta
KAOE 4x200 w czasie 1:31.2 (rek.
węgierski). Rozsahegyi 200 m. 22.4.
Rockenbauer rzut dyskiem 41.95 m.
W Paryżu: Piskópi skok w dal 728
cm. Szepes rzut oszczepem 57.36 m.,
Barst 800 m. 1:55.2.

CO PISZE PRASA FRANCUSKA O KOSTRZEWSKIM.

„Dziennik paryski „L'Auto“ po-
święca dłuższą wzmiankę o sukce-
sach Kostrzewskiego, pisząc między
innymi: „Wyniki Kostrzewskiego są
dowodem wielkiego postępu, jaki u-
czynił w ostatnich latach lekkoatle-
tyka polska. Lekkoatleci polscy sta-
nowią obecnie groźnych przeciwni-
ków, z którymi należy się poważnie
liczyć“. Postęp taki przypisują Fran-
cuzi w pierwszym rzędzie p. Ba-
duetowi, który, jak wiadomo, był
przez 4 lata trenerem olimpijskim
drużyny polskiej.

W biegu kolarskim o mistrzostwo
Warszawy na 50 km. zwyciężył
Józef Lange w 1:21:38. Naramien-
nik młodzieży zdobył Kędzia.

Krakowski Klub Automobilowy
urządza 14 sierpnia czterodniową
wycieczkę w Tatry na stronę cze-
ską.

NADESLANE.

ETTINGERA

BALSAM NA ODCISKI

usuwa radykalnie bez bólu uporczywe
nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób: 693

Apteka M. ETTINGERA
LWÓW, plac GOŁUCHOWSKICH.

MIEJSKI TEATR WIELKI

Początek przedstawień o godz. 7:30
Sobota 24 lipca 1926.

Po raz 1-szy

Moralność przedewszystkiem

Komedja w 3-ach aktach Ignacego Niko-
rowicza

OSOBY:

Józef Mocki	Zabielski
Marian Mocki	Milski
Ludwik Mocki	Peliński
Ewa z Mockich Syreńska	Szczęsna
Tesia) córki Ewy	Hakowska
Cesia)	Zelichowska
Erazm Orzeszkiewicz, notariusz Bielecki	Czaki
Tomaz	Szosland
Lolo	Reiski
Tajemski, sekretarz Józefa Fertner	Budzanowska
Janek	
Francia	
Różia	

Rzecz dzieje się współcześnie.

—00—

TEATR NOWOŚCI.

Sobota 24 lipca 1926.

Gościnne występy warszawskiego Teatru
„Qui pro Quo“.

NA RATY! Tanio i solidnie NA RATY!

wykonuje wszelkie prace w zakresie budownictwa wchodzące:
odnawiania, rekonstrukcje domów jak i nowe budowle

DOMINIK WUCHOWICZ

architekta — konc. budowniczy
LWÓW UL. ZYBLIKIEWICZA L. 17
Kosztorysy bezpłatnie. 2311

Poszukuję 2-3 pokoi w śródmieściu na biuro. Zgłoszenia do Administr. „Kurjera Lwowskiego” pod „Olga”. 2269

Pokój do wynajęcia
z pełnym lub częściowym utrzymaniem. Inform.:
ul. Tarnowskiego 20/II. drzwi Nr. 10.

ZAKŁADY GRAFICZNE

A. HEGEDUS

Sp. z ogr. odpow.

LWÓW, ul. Sw. MICHAŁA 4.
(boczna Kościuszki).

wykonują pierwszorzędnie: AKCJE, ETYKIETY, SYGNATURY, PAPIERY WARTOŚCIOWE, PLAKATY, REKLAMY, NUTY, DYPLOMY, nadto WYROBY LITO-GRAPHICZNE TŁOCZONE, oraz wszelkie roboty w zakresie ARTYSTYCZNEJ LITOGRAFII WCHODZĄCE.

TELEFON: 19-14.

Zboże

i wszelkie produkty rolne kupuje i sprzedaje na własny i cudzy rachunek

Fa „Polski Towar” Ska z o.o. **Lwów, Kopernika 9.**
telef. 8-96, 48-31. adr. telegr. „Towpol”. 2177

„DEWAJTIS”

Najlepszą naturalną mineralną wodę stołową

wysyła 2283

Zarząd dóbr Pacyków p. Stanisławów.

ZWAPNIENIE ŻYŁ.

Stan zdenerwowania, zawroty głowy. Prosimy zażądać bezpłatnej broszurki o leczeniu domowym nieszkodliwym San. Rat. Dr. Weise u Dr. Gebharda & — Gdańsk 112 a. 2058

Plugi jedno i dwusobowe oryg. Ebenhardta z marką ochronną (Dzik) poleca firma

S. Putter i Synowie

Lwów, plac. Bilczewskiego 1. 3. — Telef. 1301 i bracia Wagner Skat. 2299

Udoskonalone maszyny do wyrobu:

Dachówki cementowej, pustaków betonowych, cembrowiny studziennej, żłobów, słupów, płyt, rur — poleca

FABRYKA MASZYN

RZEWUSKI i S-ka

Warszawa, ul. Ordynaska 7.

Zysk wytwórni betonowej w jednym roku wynosi około 5.000 do 8.000 zł. 2130

Żądacie cenników i objaśnień.

Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1

Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier
Cukier

GOSPOSIE!

rozpoczął się sezon smażenia konfitur

Sklep Boimów 1.

posiada na składzie oprócz wszystkich gatunków cukru — specjalny zapas głów cukrowych od 2-50 kgr. wagi w górę.

Na żądanie telefoniczne Nr. 48-31 dostarczamy do domów.

Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1
Boimów 1

Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1
Cukier Boimów 1 — Cukier Boimów 1 2178

PARCELA

przy ul. Listopada 5 minut od stacji tramwajowej około 440 sążni do sprzedania. Zgłoszenia do Administracji pod „Parcela”

Najtańsze podróże wakacyjne

ORGANIZUJE

„Biblioteka Groszowa”

Do bieguna Północnego z Amundsenem . . . 95 gr.

Przez Syberję z bohaterami Verne'a . . . 95 „

Do Meksyku!

Wkrótce wyjdzie tom głośnych opowiadań Blasco Ibaneza.

Do Kanady!

Jedna z najbliższych nowości „Biblioteki” będzie książka znakomitego nowelisty, E. G. Roberta.

Destenda, Brilgas! wyrzeźbo morza Śródziemnego są barwnym tem powieści A. Bennotta „Zabawy milionera”.

Abonujcie „Bibliotekę Groszową”. Co tydzień zajmująca książka. Dalekie kraje, barwne opisy, przygody, zdarzenia, obyczaje, w ujęciu najlepszych pisarzy.

Dwutygodnik „N H P” — nowele, humoreski, podróże (H. G. Wells, Roberts, Auburtin, Somerset Maugham).

Tygodniowe dodatki dla młodzieży — bajki, powieści. Razem — złotych 9-95 kwartalnie!

„BIBLIOTEKA GROSZOWA” Moniuszki 11.

Kupię kopalnia

8000 szt. 1.70 m 11/13 cm.
2000 „ 3 m 17/19 „
1000 „ 3.50 20/22 „

oferty proszę wnieść z podaniem ceny loco stacja załadowca i loco stacja Łaziska (G. Sl.). Zgłoszenia pod „Kopalnia” do Administr. „Kurjera Lwowskiego”. 2231

Posady i prace.

KWALIFIKOWANA siła biurowa poszukuje posady ewentualnie obejmie zastępowstwo na ograniczony czas. Zgłoszenia: „Buchalterja-Maszyna” do „Kurjera Lw.”. 2349

STARSZY, inteligentny mężczyzna kawaler (zdrowy) o nieposzlakowanej przeszłości, pryncipie zarab jakiegolwiek zajęcie stale, albo czasowo, gdziekolwiekbydz, — bardzo chętnie zająłby się dziećmi, dogłębnie gospodarstwa, lub przy sklepie. Wymagania bardzo skromne. Może przedłożyć świadectwa szkolne. Adres: Trześniowski. Poczta: Iwonice Małopolska. 2353

PANNA pisząca na maszynie zostanie przyjęta jako zastępczyni do domu handlowego chrześcijańskiego na sierpień. Zgłoszenia z podaniem warunków do administracji pod „okazicielowi kwitu inseratowego”.

Nauka i wychowanie.

BEZPŁATNIE listownie uczą stenografii wszystkich Instytut Stenograficzny, Warszawa, Krucza 26. 2083

MATEMATYKI, fizyki, geometrii wykresowej, francuskiego niemieckiego, rysunków uczą profesorowie gimn. Egzamina, poprawki. Lekcje we Lwowie lub w Zimnej Wodzie. Zgł.: Batorego 34. IV (czwarte) piętro od 9-11.

Kupno i sprzedaż.

POŃCZOCHY Zyrardowski poleca GABRYEL ZYWCZAK Kilińskiego 1. 2292

MORELE ZALESZCZYCKIE najlepsze gatunku wysyła w 5-kilogramowych koszykach franco za zaliczką po 17 zł. Wigdor Nussbrauch Zaleszczyki. 2265

FORTEPIANY i PIANINA KUPUJE GOTÓWKĄ Kalm Kopernika 16. 2315

MORELE (aprykozy) codziennie świeżo rwane wyborowe I-a w koszykach 5 kg. zł. 17.— Pomidory 10 kg. w koszykach zł. 14.— franko za zaliczką wysyła A. Wenkert export owoców Zaleszczyki. 2327

MEBLE wszelkiego rodzaju kompletne urządzenia, jakoteż pojedynczo, antyki i używane meble ceny przystępne. Zieliński Kołtataja 5. stolarnia. 2196

RADA ZAWIADOWCZA

Fabryki porcelany i wyrobów ceramicznych w Ćmielowie Sp. Akc.

zawiadamia pp. Akcjonariuszów, że w dn. 8. sierpnia 1926 r. o godz. 8-ej p. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Marszałkowska 91 m. 19.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów

z następującym porządkiem obrad:

1. Wybór przewodniczącego.
2. Sprawozdanie Rady Zawiadowczej z działalności Spółki w piątym roku gospodarczym i przedłożenie bilansu na dz. 31. grudnia 1925 r. oraz rachunku zysków i strat.
3. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
4. Wniosek o odnośnym rachunku zysków i strat za 1924 i 1925. r.
5. Ustalenie wynagrodzenia dla członków Dyrekcji i Komisji Rewizyjnej. 2356
6. Wybór członków Rady Zawiadowczej.
7. Wybór członków Komisji Rewizyjnej.
8. Upoważnienie władz Spółki do kupna i sprzedaży nieruchomości oraz do ich hipotecznego obciążenia.
9. Wnioski Rady Zawiadowczej i pp. Akcjonariuszów. Stosownie do par. 15 i 16 Statutu Spółki z prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu korzystają właściciele przynajmniej 10 akcji, lub ich pełnomocnicy, o ile nałpóźniej na 8 dni przed terminem Zgromadzenia, t. j. do 28. lipca rb. włącznie, zgłoszą swe akcje w kancelarii Dyrekcji Spółki w Warszawie, Marszałkowska 91 m. 19

Ceny ogłoszeń: Za wiersz milimetryowy: Zwyczajny za tekstem 12 gr. Nadesłane i nekrologia 30 gr. Na pierwszej kolumnie 50 gr. Przed kroniką i w rubryce „Repertuar” 40 gr. Po kronice, komunikaty 36 gr. Dział ekonomiczny 40 gr. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 6 gr. Kupno i sprzedaż 8 gr. Matrymonialne 12 gr. Poszukujący pracy 2 gr. Na kolumnie tekstowej paski i inseraty po 36 gr. Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej.

Władem Nowej Polskiej Spółki Wydawniczej Sp. z ogr. odp. Oplata pocztowa uiszczona gotówką.

Z drukarni Polskiej we Lwowie, Chorańczyna 17, Tel. 23-19.

Odpowiedzialny redaktor: Tadeusz Stroiński,